

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till främst regeringen, rättsväsendets myndigheter och brottsförebyggande aktörer, men även allmänheten.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

urn: nbn: se: bra-1166

© Brottsförebyggande rådet 2024
Enheten för rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post registrator@bra.se, www.bra.se

Denna publikation kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Huvudresultat för 2023	3
Inledning	5
Indelning av de handlagda brottsmisstankarna	5
Tolkning av statistiken	6
Begrepp och definitioner	8
Resultat	9
Samtliga handlagda brottsmisstankar	9
Handlagda brottsmisstankar efter typ av brott	18
Handlagda brottsmisstankar efter ålder	50
Regionala resultat	54
Beskrivning av statistiken	59
Statistikens ändamål	59
Statistikens innehåll	59
Insamling och bearbetning	63
Jämförbarhet över tid	63

Sammanfattning

Statistiken över handlagda brottsmisstankar omfattar samtliga brottsmisstankar som registrerats av polis, åklagare eller annan brottsutredande myndighet och som handlagts under referensåret. I statistiken ingår brottsmisstankar som uppnått misstankegraden skäligen misstänkt och som gäller personer som är straffmyndiga.

Statistikens syfte är att redovisa nivå och struktur för handlagda brottsmisstankar över tid, liksom mått på de handlagda brottsmisstankar som leder till lagföring. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under referensperioden. Det primära ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av handläggningen av brottsmisstankarna inom rättsväsendet, som kan användas för insyn i, granskning och uppföljning av de brottsutredande myndigheternas verksamheter. Den övergripande bilden kan också användas som underlag för utredningsverksamhet och forskning.

Huvudresultat för 2023

Nedan ges en sammanfattning av huvudresultaten för samtliga handlagda brottsmisstankar, andelen handlagda brottsmisstankar som förundersökningsbegränsats samt andelen som resulterat i lagföringsbeslut.

Samtliga handlagda brottsmisstankar

- År 2023 handlades 544 239 brottsmisstankar, vilket var en ökning med 4 977 brottsmisstankar (+1 %) jämfört med 2022.
- Jämfört med 2022 ökade antalet handlagda brottsmisstankar inom kategorierna brott mot person (+3 %) samt stöld- och tillgreppsbrott (+1 %) 2023. Antalet handlagda brottsmisstankar inom kategorin skadegörelsebrott förblev oförändrat. Antalet handlagda brottsmisstankar minskade samtidigt för bedrägeribrott (-7 %), trafikbrott (-6 %) och narkotikabrott (-2 %).
- De handlagda brottsmisstankarna mot kvinnor ökade 2023 (+4 %) medan de var på samma nivå (± 0 %) för män vid jämförelse med 2022.
- Jämfört med 2014 var antalet handlagda brottsmisstankar totalt sett 3 procent fler 2023. Vid jämförelse mellan åren var brottsmisstankar mot kvinnor 19 procent fler medan brottsmisstankar mot män var på samma nivå (± 0 %).

Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar

- År 2023 förundersökningsbegränsades 78 174 (14 %) av alla brottsmisstankar. Det var 178 brottsmisstankar fler (± 0 %) jämfört med 2022.
- Av de förundersökningsbegränsade brottsmisstankarna var de största brottskategorierna bedrägeri- och narkotikabrott, som stod för 20 respektive 18 procent av samtliga förundersökningsbegränsade brottsmisstankar 2023.
- Antalet brottsmisstankar som förundersökningsbegränsats var 80 procent fler jämfört med 2014. Utvecklingen ska bland annat ses mot bakgrund av att Polismyndigheten 2013 fick nya befogenheter att i vissa fall fatta beslut om förundersökningsbegränsning.¹

Brottsmisstankar med lagföringsbeslut

- År 2023 ledde 195 202 brottsmisstankar (36 %) till ett lagföringsbeslut. Det var 2 374 fler (+1 %) än 2022.
- För brottsmisstankar mot kvinnor ökade antalet som lett till lagföringsbeslut med 6 procent jämfört med 2022, och för brottsmisstankar mot män var antalet oförändrat.
- Inom brottskategorierna stöld- och tillgreppsbrott samt brott mot person ökade brottsmisstankar som resulterade i lagföringsbeslut. Mest ökade lagföringsbesluten för stöld- och tillgreppsbrotten (+7 %).
- Antalet brottsmisstankar som resulterade i lagföringsbeslut 2023 minskade inom brottskategorierna bedrägeribrott, brott mot trafikbrottslagen, skadegörelsebrott och brott mot narkotikastrafflagen. Mest minskade lagföringsbesluten för brottsmisstankar om bedrägeribrott (-25 %) och trafikbrott (-7 %), jämfört med 2022.
- Jämfört med 2014 var antalet brottsmisstankar som resulterat i ett lagföringsbeslut 17 procent färre, samtidigt som det totala antalet handlagda brottsmisstankar var 1 procent fler.

¹ För mer information, se *Utvecklingen av förundersökningsbegränsning 2006–2014* (Brå, 2015).

Inledning

Statistiken över handlagda brottsmisstankar² ger en översiktlig bild av handläggningen av brottsmisstankar hos de brottsutredande myndigheterna. En brottsmisstanke registreras vid misstanke om att en person deltagit i en brottslig gärning. I statistiken redovisas de brottsmisstankar där misstankegraden är skäligen misstänkt eller högre, och där åldern på den misstänkta personen som lägst är 15 år. Att en brottsmisstanke handlagts betyder att den utredande myndigheten avslutat handläggningen genom ett lagföringsbeslut³, ett beslut om förundersökningsbegränsning eller ett övrigt beslut som avslutat handläggningen. Statistiken grundar sig på uppgifter från Polismyndighetens, Åklagarmyndighetens och andra brottsutredande myndigheters ärendehanteringssystem.

Indelning av de handlagda brottsmisstankarna

De handlagda brottsmisstankarna redovisas efter vilken typ av handläggningsbeslut som fattats, vilken kategori av brott brottsmisstanken gäller, i vilken region brottsmisstanken handlagts samt kön och ålder på personen som brottsmisstanken gällde.

I sammanställningen redovisas brotten indelat efter de övergripande brottskategorierna brott mot person (3–7 kap. brottsbalken BrB), stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB), bedrägeribrott (9 kap. BrB), skadegörelse (12 kap. BrB), narkotikabrott och trafikbrott, samt efter ett urval av enskilda brottstyper inom dessa kategorier. Redovisningen baseras på de brottskoder som registreras av polis och andra brottsutredande myndigheter. I huvudsak följer brottskoderna den juridiska indelningen av brott i lagstiftningen. I vissa fall förekommer information som är mer detaljerad än det lagrum som reglerar brottet. Det gäller till exempel redovisningen av brottsmisstankar om misshandelsbrott, som bland annat inkluderar information om den utsatta personens ålder och kön. I vissa andra fall är statistiken mindre detaljerad än lagstiftningen, vilket gäller för en stor del av brotten mot den specialstraffrättsliga lagstiftningen.

² Statistiken över handlagda brottsmisstankar är en reviderad statistikprodukt som lanserades av Brå 2017. Statistiken över handlagda brottsmisstankar ersatte den tidigare statistiken över brottsdeltaganden, som utgjorde en del av den tidigare statistiken över misstänkta personer. För mer information om revideringen, se bilagan *Ny statistik över handlagda brottsmisstankar* i *Kvalitetsdeklarationen* för handlagda brottsmisstankar på www.bra.se.

³ Med lagföringsbeslut menas åklagares beslut att väcka åtal, att utfärda strafföreläggande eller att meddela åtalsunderlåtelse eller straffvarning.

Statistiken redovisar nivån och utvecklingen för samtliga brottsmisstankar som de brottsutredande myndigheterna har handlagt under redovisningsåret. En person kan ha flera brottsmisstankar mot sig under perioden och varje brottsmisstanke redovisas i statistiken. För en sammanställning av antalet personer som misstänkts för brott, se statistikprodukten [Misstänkta personer](#).

Tolkning av statistiken

I det här avsnittet redogörs för vad man bör tänka på vid tolkning av statistiken över handlagda brottsmisstankar:

Samtliga handlagda brottsmisstankar

Statistiken redovisar samtliga handlagda brottsmisstankar, det vill säga samtliga fall då en gärningsperson kunnat identifieras och bedömts vara skäligen misstänkt för brott av de brottsutredande myndigheterna. Statistiken omfattar endast de brottsmisstankar under året där ett beslut fattats som avslutar handläggningen av brottsmisstanken.

Misstänkt för flera brott under ett år

En person kan vara misstänkt för flera brott under ett år, likaså kan flera personer var misstänkta för samma brott. I statistiken över brottsmisstankar inkluderas varje unik koppling mellan ett brott och en skäligen misstänkt person. Statistik över antalet skäligen misstänkta personer finns i Brås statistik över Misstänkta personer, och statistik över antalet handlagda brott med minst en misstänkt person finns i Brås statistik över Handlagda brott.

Upptäcktsrisken varierar

För att en person ska kunna identifieras och misstänkas för brott av en utredande myndighet krävs att brottet upptäcks och anmäls. Eftersom upptäcktsrisken varierar beroende på brottstyp, varierar därmed även andelen brott för vilka det finns en skäligen misstänkt person och en brottsmisstanke. Exempelvis är brottskategorin brott mot person en sådan kategori där det i högre grad än vid andra brott förekommer en misstänkt person. Det skapar fler brottsmisstankar i den här kategorin jämfört med andra kategorier. Upptäcktsrisken, liksom Polismyndighetens och åklagarnas prioriteringar och arbetssätt, kan variera mellan olika grupper av gärningspersoner, till exempel mellan ungdomar och vuxna, och över tid. Det kan påverka fördelningen av antalet brottsmisstankar efter olika variabler såsom kön och ålder.

Förutsättningarna för att lagföra brott

Förutsättningarna för att lagföra brott skiljer sig åt mellan olika brottstyper.

Skillnader i andelen lagföringsbeslut mellan olika grupper, såsom unga respektive vuxna eller kvinnor respektive män, kan därför bero på skillnader i de olika gruppernas underliggande brottsstrukturer.

Förekomst av stora ärenden

Ibland förekommer det så kallade stora ärenden, det vill säga ärenden med många registrerade brott, som medför många brottsmisstankar. Det kan ge extremvärden som påverkar utvecklingen av antalet brottsmisstankar, och som också kan påverka andelarna av olika beslut för specifika år, regioner och brottstyper. För mer information om ärenden med många brottsmisstankar, se avsnittet Jämförbarhet över tid i kapitlet Beskrivning av statistiken.

Begrepp och definitioner

I statistiken över handlagda brottsmisstankar används i huvudsak de begrepp som förklaras i det här kapitlet.

Brottsmisstanke är en persons deltagande i en brottslig gärning. Om en person är misstänkt för flera brott upprättas en brottsmisstanke för varje brott som personen är misstänkt för. Om flera personer är misstänkta för samma brott, upprättas en brottsmisstanke för varje misstänkt person. Till exempel: om tre personer är misstänkta för två brott ger det sex brottsmisstankar.

Handlagda brottsmisstankar är brottsmisstankar där den utredande myndigheten fattat beslutet att avsluta brottsutredningen eller att inte inleda någon brottsutredning. Besluten indelas i kategorierna lagföringsbeslut, beslut om förundersökningsbegränsning och övriga beslut.

Lagföringsbeslut är de beslut där en åklagare beslutat om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse eller straffvarning. I den här redovisningen ingår däremot inte ordningsbotsföreläggande eller utfärdande av företagsbot.

Förundersökningsbegränsning är beslut om att inte inleda en förundersökning eller att lägga ner pågående förundersökning för ett brott. Orsaken är ofta att en person är misstänkt för flera brott, och att polis eller åklagare bedömer att en fortsatt utredning av det aktuella brottet inte skulle få någon eller endast liten betydelse för en eventuell påföljd. Syftet med möjligheten till förundersökningsbegränsning är att skapa förutsättningar för att använda tillgängliga utredningsresurser på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt.

Övriga beslut är beslut som avslutar handläggningen av en brottsmisstanke, utan att vara ett lagföringsbeslut eller beslut om förundersökningsbegränsning. Skälet för ett sådant beslut kan exempelvis vara att den misstänkta personen avlidit, att brottet är preskriberat eller att tillräckliga bevis saknas. För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se kapitlet Beskrivning av statistiken.

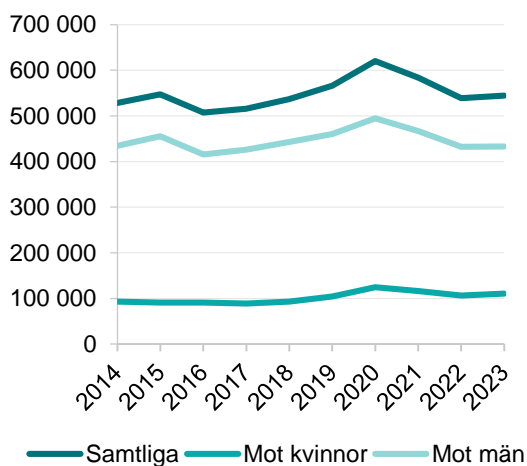
Resultat

Det här kapitlet omfattar huvudresultaten för statistiken över handlagda brottsmisstankar 2023.⁴ Här redovisas nivån över handlagda brottsmisstankar för 2023, liksom utvecklingen under de senaste tio åren. Statistiken redovisas efter typ av beslut som avslutar handläggningen, efter brottskategori och ett urval brottstyper samt efter den misstänkta personens ålder och kön. Vid presentationen av resultatet för olika brottstyper redovisas även utvecklingen av andelen brottsmisstankar som lett till ett lagföringsbeslut av åklagare. Sist redovisas regionala resultat. För fler och mer detaljerade resultat, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Samtliga handlagda brottsmisstankar

År 2023 handlades 544 239 brottsmisstankar. Jämfört med året innan var det en ökning med 4 977 brottsmisstankar (+1 %) och jämfört med 2014 var det 15 551 brottsmisstankar fler (+3 %). Antalet brottsmisstankar mot kvinnor var 4 procent fler 2023 än året innan och antalet brottsmisstankar mot män var oförändrat. Jämfört med 2014 var antalet brottsmisstankar mot kvinnor 19 procent fler medan brottsmisstankar mot män var på samma nivå.

Figur 1. Antal handlagda brottsmisstankar, 2014–2023.

⁴ I text och tabeller redovisas exakta sifferuppgifter som absoluta tal. Procental i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar och uppgifter som utgör underlag till figurer baseras på siffror som inte är avrundade. För exakta procentuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Tabell 1. Antal brottsmisstankar 2023 och förändring jämfört med 2022

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	544 239	+4 977	+1
Kvinnor	110 418	+4 189	+4
Män	433 178	+778	±0

Handlagda brottsmisstankar efter beslutstyp

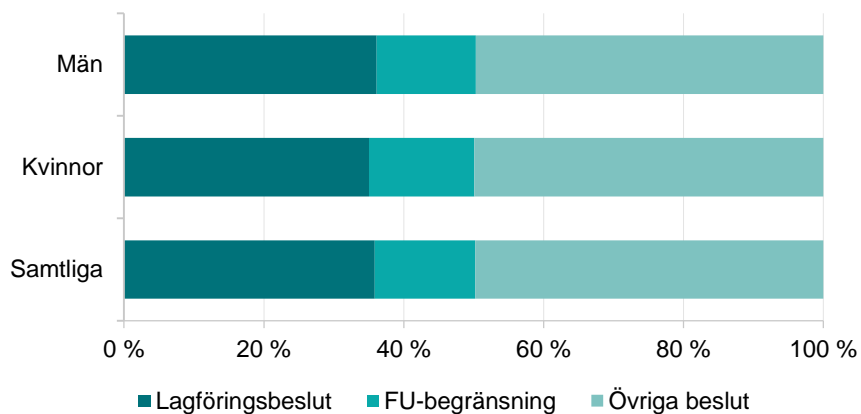
I statistiken redovisas brottsmisstankarna efter de beslut som avslutat handläggningen, vilket kan ses som ett utflöde från den brottsutredande processen. Besluten indelas i tre övergripande grupper: lagföringsbeslut, beslut om förundersökningsbegränsning och övriga beslut. I gruppen övriga beslut ingår främst olika beslut som innebär att utredningen av brottsmisstankarna läggs ned. Vilka beslut som kan fattas för en brottsmisstanke påverkas av en rad externa och interna faktorer, exempelvis det underliggande brottets allvarlighetsgrad, ärendets komplexitet, den bevisning som finns och de brottsutredande myndigheternas tillgängliga resurser och prioriteringar.

Förutsättningarna för att utreda och lagföra brottsmisstankar skiljer sig därmed åt mellan olika typer av brott, vilket ger utslag i form av variationer i statistiken. Andelen brott med lagföringsbeslut är exempelvis större vid spanings- och ingripandebrott än vid andra brottstyper, eftersom det vid dessa brott oftast finns gärningspersoner som tagits på bar gärning och god teknisk bevisning. Beslut om förundersökningsbegränsning, som används för att frigöra resurser till utredningen utan påverkan på en eventuell påföljd, är i stället vanligt vid brottstyper som ger upphov till ärenden med flera brott.

Av samtliga brottsmisstankar 2023 var det 36 procent som ledde till ett lagföringsbeslut, 14 procent som förundersökningsbegränsades och 50 procent som handlades genom övriga beslut. Jämfört med året innan var uppdelningen mellan lagföringsbeslut, förundersökningsbegränsning och övriga beslut oförändrad.

När brottsmisstankarna delas upp på kvinnor och män fördelar sig beslutstyperna ungefär likadant. Vid tolkning av statistiken bör man tänka på att brottsammansättningen skiljer sig mellan könen, vilket kan påverka vilka beslut som fattas för brottsmisstankarna mot kvinnor respektive mot män.

Figur 2. Procentuell fördelning av beslut på brottsmisstankar, 2023.

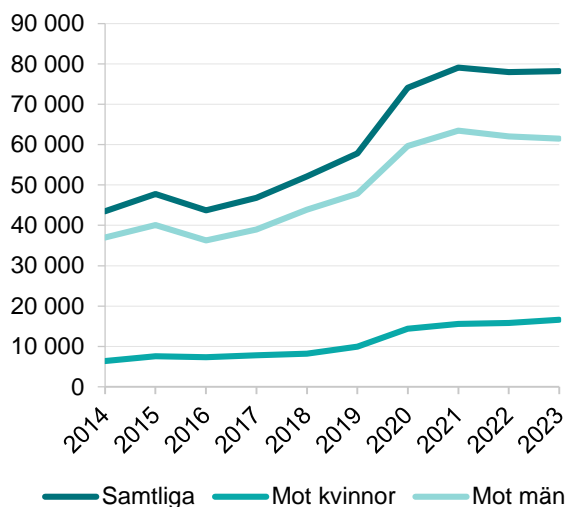

Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar

År 2023 förundersökningsbegränsades 78 174 brottsmisstankar. Det var 178 fler brottsmisstankar (± 0 %) jämfört med 2022. Mellan åren ökar förundersökningsbegränsade brottsmisstankar mot kvinnor samtidigt som samma beslut mot män minskar. Jämfört med 2014 var antalet förundersökningsbegränsade brottsmisstankar 80 procent fler. Andelen förundersökningsbegränsade brottsmisstankar hade under perioden gått från 8 procent 2014 till 14 procent 2023. Utvecklingen ska bland annat ses mot bakgrund av att Polismyndigheten 2013 fick befogenhet att i vissa fall fatta beslut om förundersökningsbegränsning⁵. Det är troligt att de nya befogenheterna har bidragit till en uppåtgående trend fram till 2021 och som därefter planat ut.

⁵ För mer information, se publikationerna *Utvecklingen av förundersökningsbegränsning 2006–2014* (Brå, 2015:17) och *Förundersökningsbegränsningar* (Brå, 2018:4).

Figur 3. Antal brottsmisstankar som förundersökningsbegränsats, 2014–2023.

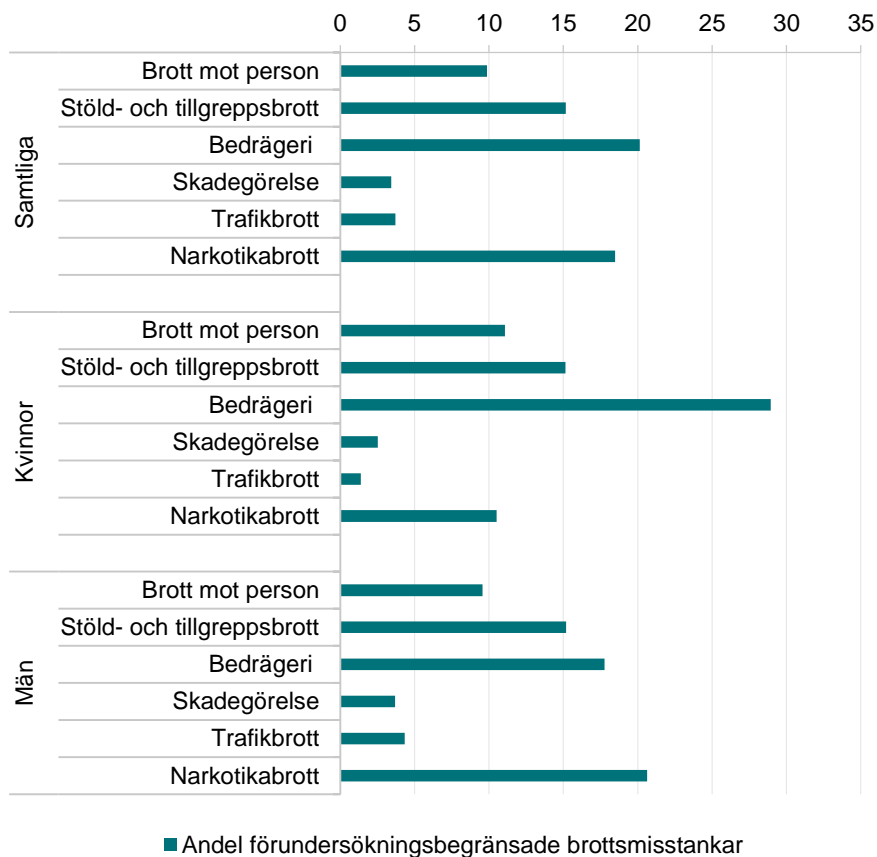
Tabell 2. Antal förundersökningsbegränsade brottsmisstankar 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	78 174	+178	±0
Kvinnor	16 609	+756	+5
Män	61 495	-563	-1

Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar efter brottskategori

Av samtliga brottsmisstankar som förundersökningsbegränsades stod bedrägeribrott för 20 procent och narkotikabrott för 18 procent. Dessa utgjorde de två största brottskategorierna bland de brottsmisstankar som förundersökningsbegränsades 2023. Ungefär samma mönster avspeglas i brottsmisstankarna mot män. Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar mot kvinnor följde däremot en annan fördelning: där utgjorde bedrägeribrott (29 %) och stöld- och tillgreppsbrott (15 %) de största brottskategorierna.

Figur 4. Procentuell fördelning av brottsmisstankar som förundersökningsbegränsades 2023, efter brottskategori.

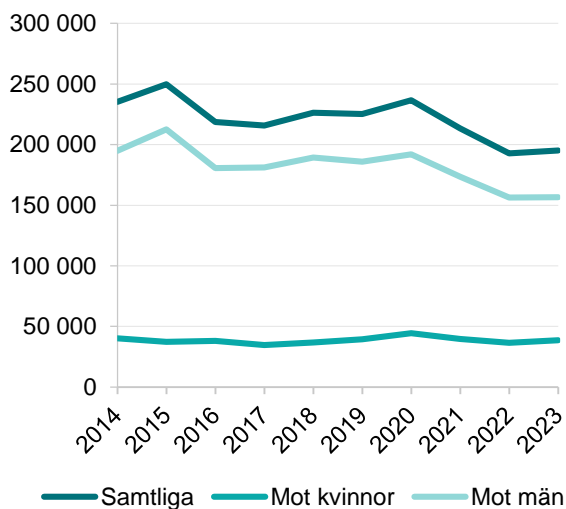

Brottsmisstankar med lagföringsbeslut

År 2023 handlades 195 202 brottsmisstankar med ett lagföringsbeslut. Det var 2 374 fler (+1 %) än 2022. För kvinnor ökade antalet med 6 procent, och för män var antalet oförändrat jämfört med 2022.

Jämfört med 2014 var antalet brottsmisstankar med lagföringsbeslut totalt 17 procent färre, och antalet brottsmisstankar med lagföringsbeslut uppdelat på kvinnor och män var 4 respektive 20 procent färre.

Figur 5. Antal brottsmisstankar med lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 3. Antal brottsmisstankar med lagföringsbeslut 2023 och förändring jämfört med 2022

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	195 202	+2 374	+1
Kvinnor	38 694	+2 146	+6
Män	156 506	+228	±0

Typ av lagföringsbeslut

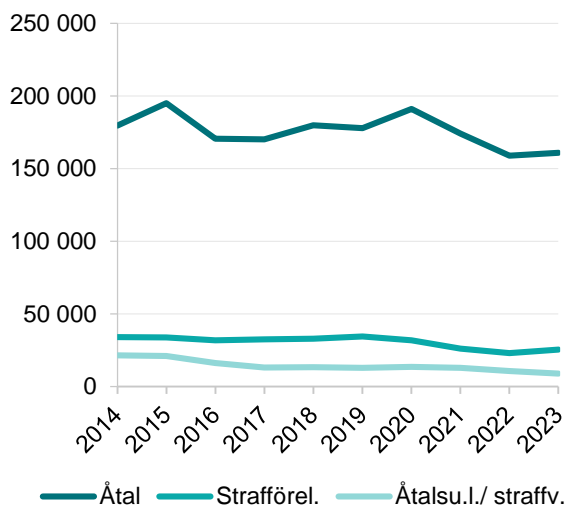
Av samtliga typer av lagföringsbeslut som fattades för brottsmisstankar 2023 var åtalsbeslut den vanligaste. Åtalsbesluten stod för 82 procent av brottsmisstankarna med lagföringsbeslut, medan 13 procent avsåg strafförelägganden och 5 procent åtalsunderlåtelse eller straffvarningar.

Åtal väcktes för 160 926 brottsmisstankar, vilket var en ökning med 1 procent jämfört med 2022. Över en tioårsperiod, 2014–2023, var antalet brottsmisstankar för vilka åtal väckts 10 procent färre.

Strafföreläggande utfärdades för 25 437 brottsmisstankar 2023, vilket var 10 procent fler jämfört med 2022, och 25 procent färre än 2014.

Beslut om åtalsunderlåtelse eller straffvarning fattades för 8 839 brottsmisstankar 2023. Det var 18 procent färre än 2022, och 59 procent färre än 2014.

Figur 6. Antal brottsmisstankar där åtal väckts, strafföreläggande utfärdats och åtalsunderlåtelse eller straffvarning meddelats, 2014–2023.

Tabell 4. Antal brottsmisstankar där åtal väcktes, strafföreläggande utfärdades och åtalsunderlåtelse eller straffvarning meddelades 2023, och förändring jämfört med 2022.

Lagföringsbeslut	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Åtal	160 926	+1 996	+1
Strafföreläggande	25 437	+2 324	+10
Åtalsunderlåtelse/straffvarning	8 839	-1 946	-18

Typer av lagföringsbeslut för kvinnor och för män

De olika typerna av lagföringsbeslut fördelar sig något olika för brottsmisstankarna mot kvinnor och män. Andelen åtalsbeslut var något lägre för kvinnor (79 %) än för män (83 %) medan andelen strafföreläggande var något högre för kvinnor (15 %) än för män (13 %). Vid tolkning av statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen ser olika ut för kvinnor och män, och kan påverka vilken typ av lagföringsbeslut som fattas.

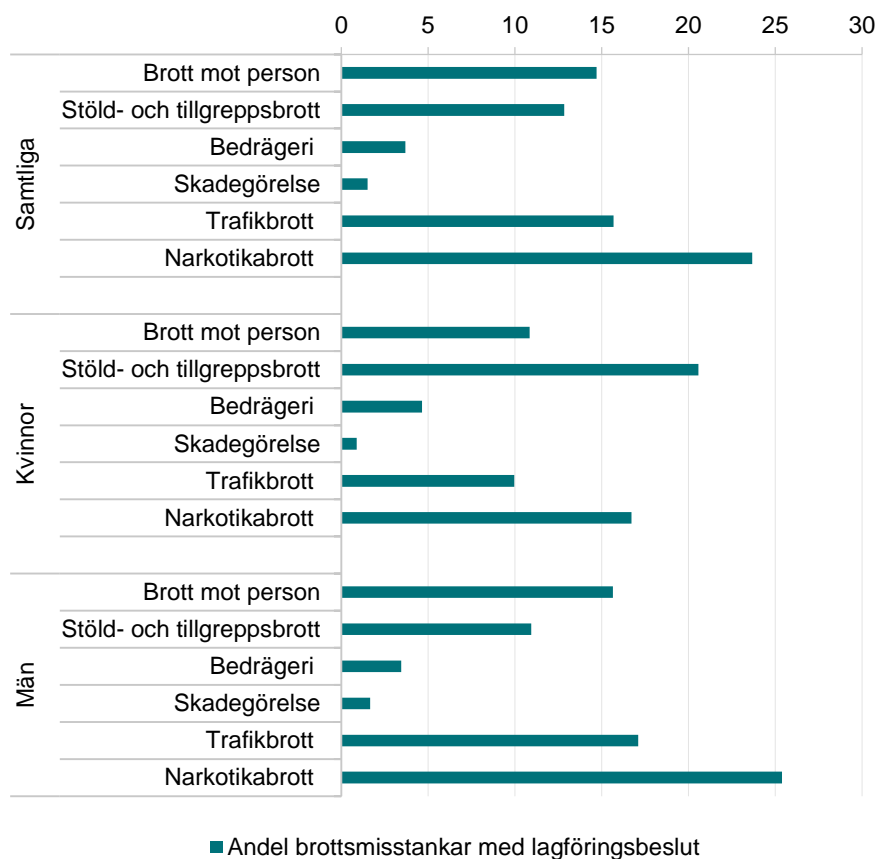
Tabell 5. Olika lagföringsbeslut på brottsmisstankar, efter kön på den misstänkta personen, 2023.

Lagföringsbeslut	Kvinnor antal	Kvinnor procent	Män antal	Män procent
Åtalsbeslut	30 411	79	130 514	83
Strafföreläggande	5 865	15	19 571	13
Åtalsunderlåtelse/straffvarning	2 418	6	6 421	4
Samtliga lagföringsbeslut	38 694	100	156 506	100

Brottsmisstankar med lagföringsbeslut efter brottskategori

Av samtliga brottsmisstankar med lagföringsbeslut 2023 gällde flest brottskategorin narkotikabrott (24 %). Även trafikbrott (16 %), brott mot person (15 %) och stöld- och tillgreppsbrott (13 %) var bland de vanligare kategorierna. För brottsmisstankarna mot män med lagföringsbeslut var mönstret ungefär detsamma. För brottsmisstankar mot kvinnor fattades i stället flest lagföringsbeslut för stöld- och tillgreppsbrott (21 %).

Figur 7. Procentuell fördelning av brottsmisstankar med lagföringsbeslut efter brottskategori, 2023.

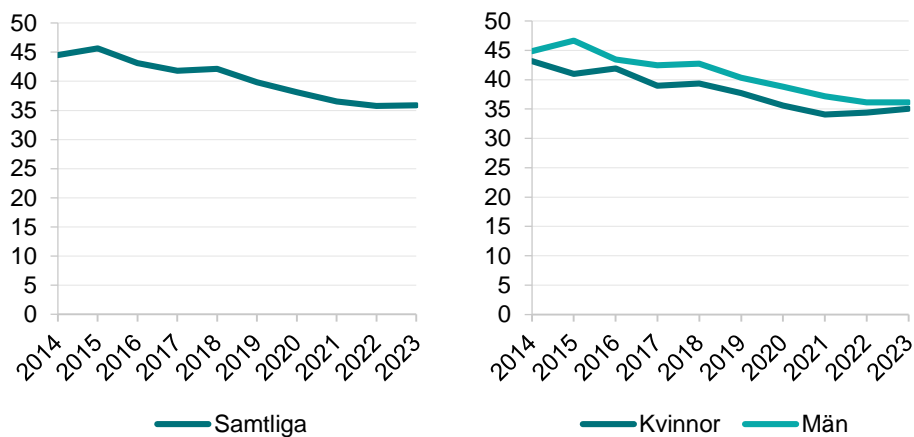
Andel brottsmisstankar som handlagts med lagföringsbeslut

Andelen brottsmisstankar som handlades med ett lagföringsbeslut⁶ var 36 procent under 2023, vilket var oförändrat jämfört med 2022. Sett i ett längre perspektiv visar utvecklingen det skett en kontinuerlig minskning av andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut sedan 2015, och med totalt 9 procentenheter jämfört med 2014. En liknande utveckling kan ses för

⁶ Resultatet skiljer sig från lagföringsprocenten i statistiken över handlagda brott, som redovisar andelen brott med lagföringsbeslut av samtliga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott).

brottsmisstankar mot både kvinnor och män med en minskning med 8 respektive 9 procentenheter jämfört med 2014.

Figur 8. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 6. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent, totalt och uppdelat på kvinnor och män, 2023, och förändring i procentenheter jämfört med 2022.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	36	±0	35	+1	36	±0

Handlagda brottsmisstankar efter typ av brott

Hur många brottsmisstankar som registreras för en viss brottskategori beror på en rad olika faktorer. I första hand beror det på hur vanligt förekommande det underliggande brottet är och i vilken utsträckning det upptäcks och anmäls till polisen och andra brottsutredande myndigheter. För att en brottsmisstanke ska upprättas krävs dessutom att en misstänkt person identifierats, och andelen brott för vilka det finns en misstänkt person varierar både mellan och inom olika brottstyper, vilket påverkar antalet brottsmisstankar inom varje brottskategori.

Vid brott mot person, där gärningen innebär någon form av interaktion mellan gärningspersonen och offret, är det betydligt vanligare att det finns en misstänkt person än vid brott utan interaktion, såsom stöld- och tillgreppsbrott. Vid så kallade spanings- och kontrollbrott, såsom narkotikabrott eller rattfylleri, finns det oftast en misstänkt person vid anmälningsupptagningen. För mer information om antal och andel handlagda brott med en misstänkt person, se statistiken över Handlagda brott.

Nedan presenteras nivå och utveckling för de handlagda brottsmisstankarna redovisade efter brottskategorier och efter några av de mest efterfrågade brottstyperna i respektive kategori.

Brottsmisstankar efter brottskategori

Flest handlagda brottsmisstankar gällde brott mot person vilka utgjorde 26 procent av samtliga handlagda brottsmisstankar. Relativt stor andel utgjorde även brottsmisstankar om narkotikabrott (20 %), medan brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott (10 %), trafikbrott (9 %), bedrägeribrott (8 %) och skadegörelsebrott (2 %) utgjorde mindre andelar av de handlagda brottsmisstankarna. Fördelningen skiljer sig något åt för brottsmisstankar mot kvinnor och män. Narkotikabrott utgör en större andel av brottsmisstankarna mot män än vad den gör mot kvinnor samtidigt som stöld- och tillgreppsbrotten utgör en större andel mot kvinnor än vad den gör mot män, se tabell 8.

Jämfört med 2014 har brottsmisstankarnas fördelning mellan brottskategorierna förändrats något 2023. Andelen lagföringsbeslut för stöld- och tillgreppsbrott, bedrägeribrott samt trafikbrott var lägre. Störst skillnad var det för stöldbrott, som hade 4 procentenheter lägre andel. Samtidigt var andelen lagföringsbeslut för brott mot person, narkotikabrott

och övriga brott högre än 2014. Skillnaden var störst för övriga brott, som hade 6 procentenheter högre andel.

Tabell 7. Antal handlagda brottsmisstankar 2023, efter kategori av brott.

Brottskategori	Samtliga (antal)	Samtliga (procent)	Kvinnor (antal)	Kvinnor (procent)	Män (antal)	Män (procent)
Samtliga brott	544 239	100	110 418	100	433 178	100
Brott mot person	141 656	26	25 700	23	115 887	27
Stöld- och tillgreppsbrott	53 525	10	14 491	13	39 022	9
Bedrägeri	40 848	8	11 591	10	29 243	7
Skadegörelse	12 136	2	1 993	2	10 140	2
Trafikbrott	46 833	9	5 951	5	40 866	9
Narkotikabrott	107 606	20	15 236	14	92 288	21

Av de handlagda brottsmisstankarna 2023 gällde majoriteten brottsmisstankar mot män, både totalt sett och inom de olika brottskategorierna. För de brottsmisstankar som avsåg kvinnor 2023 var andelen högre inom kategorierna stöld- och tillgreppsbrott och bedrägeribrott än för övriga kategorier.

Tabell 8. Könsfördelning för de handlagda brottsmisstankarna 2023, efter brottskategori.

Brottskategori	Andel kvinnor	Andel män
Samtliga brott	20	80
Brott mot person	18	82
Stöld- och tillgreppsbrott	27	73
Bedrägeri	28	72
Skadegörelse	16	84
Trafikbrott	13	87
Narkotikabrott	14	86

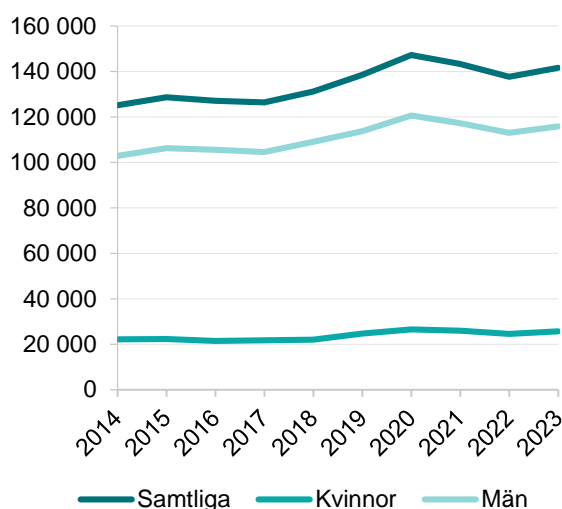
Brott mot person

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kap. brottsbalken. Av samtliga brottsmisstankar om brott mot person 2023 var brottsmisstankar om misshandel vanligast (38 %). För de brottsmisstankar om brott mot person som avsåg kvinnor utgjorde misshandel 44 procent, och motsvarande andel för män var 37 procent.

År 2023 handlades totalt 141 656 brottsmisstankar om brott mot person. Det är en ökning med 3 892 brottsmisstankar (+3 %) jämfört med 2022. Ökningen gällde för både brottsmisstankar mot kvinnor (+4 %) och män (+2 %).

Jämfört med 2014 var antalet handlagda brottsmisstankar om brott mot person 13 procent fler. De handlagda brottsmisstankarna mot kvinnor var 16 procent fler än 2014, och brottsmisstankarna mot män var 13 procent fler. De handlagda brottsmisstankarna mot både kvinnor och män låg relativt stabilt fram till 2017, och ökade sedan fram till 2020 och minskade därefter fram till år 2022 för att återigen öka 2023.

Figur 9. Antalet handlagda brottsmisstankar om brott mot person 2014–2023.

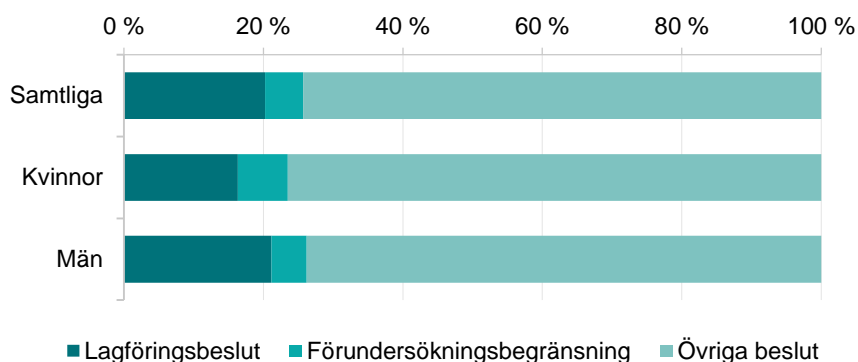

Tabell 9. Antalet handlagda brottsmisstankar om brott mot person 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	141 656	+3 892	+3
Kvinnor	25 700	+1 104	+4
Män	115 887	+2 813	+2

En femtedel (20 %) av samtliga handlagda brottsmisstankar om brott mot person 2023 resulterade i ett lagföringsbeslut. Merparten (74 %) avslutades med övriga beslut och resterande brottsmisstankar förundersökningsbegränsades (5 %). Fördelningen var likartad för kvinnor och män, även om lagföringsbeslut i något mindre utsträckning fattades för brottsmisstankar mot kvinnor än mot män (16 % respektive 21 %). För brottsmisstankar mot kvinnor fattades i stället en större andel övriga beslut. De övriga besluten omfattar flera olika typer av beslut och kan exempelvis innebära att handläggningen av brottsmisstanken avslutas på grund av bevisproblem eller för att brottet inte faller under allmänt åtal.

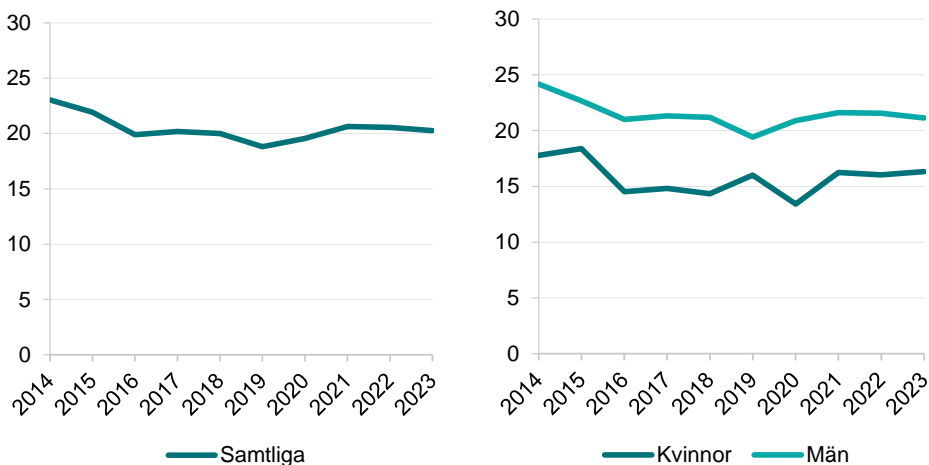
Figur 10. Fördelning av beslut på brottsmisstankar om brott mot person, 2023.

Andelen brottsmisstankar om brott mot person där handläggningen resulterade i ett lagföringsbeslut var oförändrat 2023 jämfört med året innan. Detsamma gällde för andelen lagföringsbeslut mot både kvinnor och mot män.

Jämfört med 2014 var andelen lagföringsbeslut 3 procentenheter lägre. Utvecklingen skiljer sig något åt mellan könen. Andelen brottsmisstankar mot kvinnor som resulterade i ett lagföringsbeslut var 1 procentenhet lägre, och för män 3 procentenheter lägre än 2014.

Figur 11. Andel brottsmisstankar om brott mot person, som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 10. Andel brottsmisstankar om brott mot person med lagföringsbeslut i procent och förändring mot 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

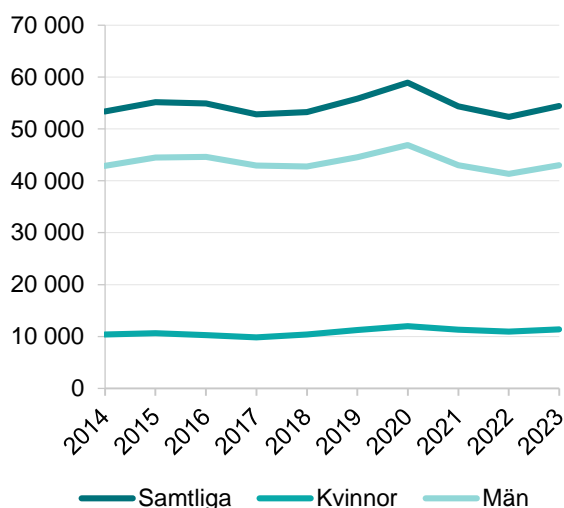
	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	20	±0	16	±0	21	±0

Misshandel

Under 2023 handlades 54 438 brottsmisstankar om misshandel, vilket var 2 116 fler (+4 %) än 2022. Utvecklingen för brottsmisstankar mot kvinnor och mot män var likartad, och båda ökade med 4 procent jämfört med 2022.

Jämfört med 2014 var de handlagda brottsmisstankarna om misshandel 2 procent fler. Brottsmisstankarna mot kvinnor var 9 procent fler än 2014, och brottsmisstankarna mot män oförändrat.

Figur 12. Antal handlagda brottsmisstankar om misshandel, 2014–2023.

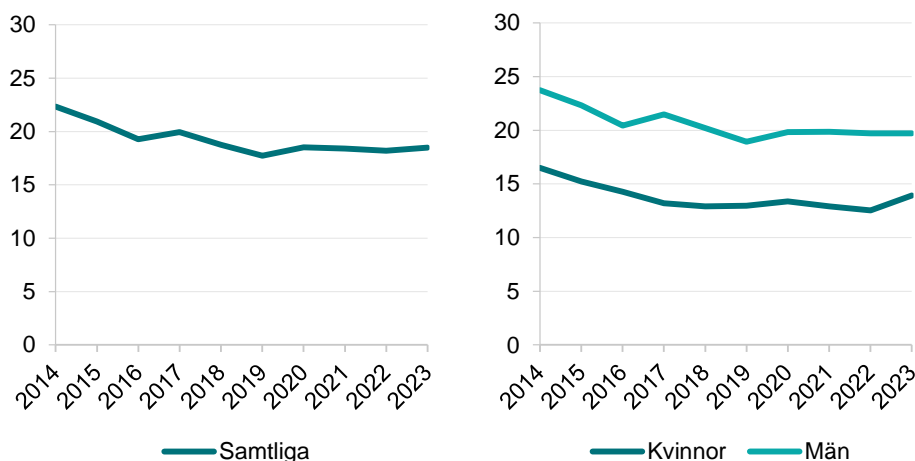
Tabell 11. Antal handlagda brottsmisstankar om misshandel 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	54 438	+2 116	+4
Kvinnor	11 397	+454	+4
Män	43 026	+1 678	+4

Andelen handlagda brottsmisstankar om misshandel som resulterade i ett lagföringsbeslut 2023 var 18 procent, vilket var oförändrat jämfört med

2022. Jämfört med 2014 var andelen 4 procentenheter lägre. Utvecklingen har varit nedåtgående för brottsmisstankar mot såväl kvinnor som män.

Figur 13. Andel brottsmisstankar om misshandel som handlagts med lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 12. Andel brottsmisstankar om misshandel med lagföringsbeslut i procent 2023 och förändring mot 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	18	±0	14	+1	20	±0

Misshandel mot vuxna och barn

Av samtliga brottsmisstankar om misshandel 2023 avsåg 41 procent misshandel mot kvinnor (18 år eller äldre) och 34 procent misshandel mot män (18 år eller äldre). Resterande brottsmisstankar (25 %) avsåg misshandel mot barn (under 18 år), varav 11 procent mot flickor och 15 procent mot pojkar. Fördelningen skiljer sig dock åt beroende på den misstänkta personens kön.

Av brottsmisstankarna mot kvinnliga gärningspersoner avsåg en större andel (37 %) misshandel mot barn under 18 år och något mindre andelar avsåg misshandel mot vuxna män (34 %) och vuxna kvinnor (29 %). För brottsmisstankarna mot manliga gärningspersoner var det omvänt: större andelar av brottsmisstankarna gällde misshandel mot vuxna kvinnor (44 %) och män (34 %), medan en mindre andel (22 %) avsåg misshandel mot barn.

Tabell 13. Antal brottsmisstankar om misshandel mot vuxen (18 år eller äldre) och mot barn (0–17 år), efter kön, 2023.

Misshandel	Samtliga antal	Samtliga procent	Kvinnor antal	Kvinnor procent	Män antal	Män procent
Mot vuxen (18 år eller äldre)	40 657	75	7 189	63	33 459	78
mot kvinna	22 177	41	3 267	29	18 905	44
mot man	18 480	34	3 922	34	14 554	34
Mot barn (0–17 år)	13 781	25	4 208	37	9 567	22
mot flicka	5 790	11	2 445	21	3 341	8
mot pojke	7 991	15	1 763	15	6 226	14
Misshandel totalt	54 438	100	11 397	100	43 026	100

För samtliga brottsmisstankar om misshandel mot kvinnor ledde 18 procent till ett lagföringsbeslut, medan brottsmisstankar om misshandel mot män var 20 procent. Jämfört med 2022 var andelen lagföringsbeslut för brottsmisstankar om misshandel mot en kvinna oförändrad, medan andelen ökade med 1 procentenhet för brottsmisstankar om misshandel mot en man.

Tabell 14. Andel (%) av brottsmisstankar om misshandel mot kvinnor och mot män (18 år eller äldre) som resulterat i ett lagföringsbeslut 2023, och utveckling (procentenheter) sedan 2022.

Misshandel mot	Totalt andel	Utveckling total	Kvinnor andel	Kvinnor utveckling	Män andel	Män utveckling
Kvinna	18	±0	16	+2	18	-1
Man	20	+1	12	±0	22	+1

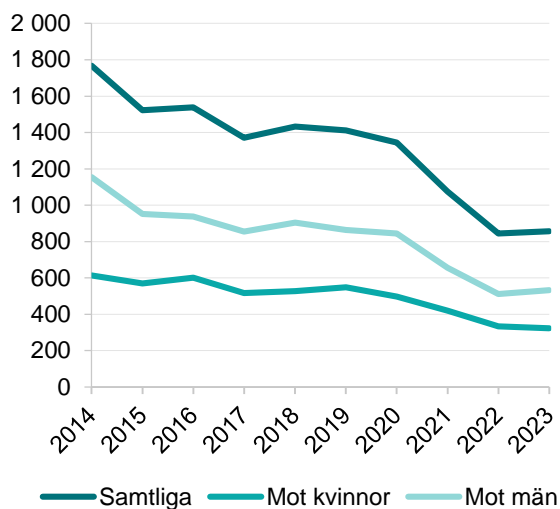
Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning

Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning omfattar flera underliggande brott som kan bestå av flera olika brottstyper, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott, som sammantaget ingår i en upprepad kränkning som riktas mot en närstående eller tidigare närstående person. För grov kvinnofridskränkning gäller att brotten begås av en man mot en kvinna som han är eller har varit gift med eller som han bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden.

Grov fridskränkning

Under 2023 handlades 856 brottsmisstankar om grov fridskränkning, vilket var 12 brottsmisstankar fler (+1 %) än 2022. Jämfört med 2014 var antalet brottsmisstankar 52 procent färre, som uppdelat på kvinnor och män var 47 respektive 54 procent färre.

Figur 14. Antal handlagda brottsmisstankor om grov fridskränkning, 2014–2023.

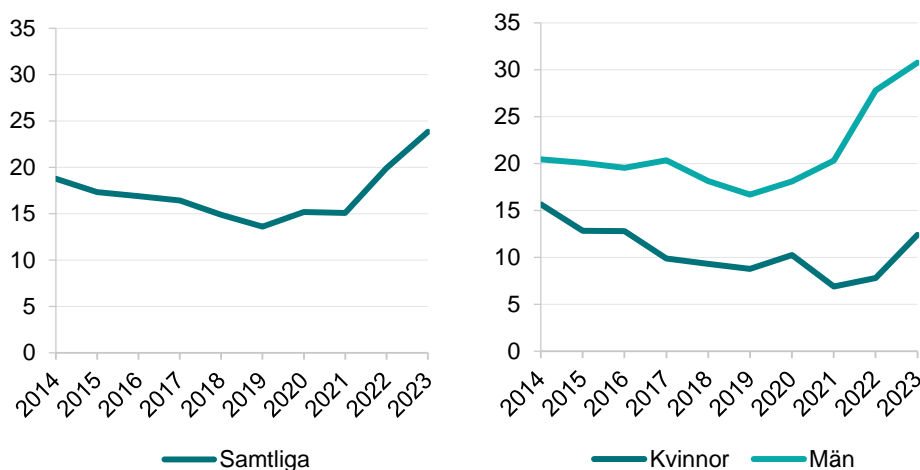

Tabell 15. Antal handlagda brottsmisstankor om grov fridskränkning 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	856	+12	+1
Kvinnor	323	-10	-3
Män	533	+22	+4

Av de handlagda brottsmisstankarna om grov fridskränkning var det 24 procent som resulterade i ett lagföringsbeslut 2023, vilket var en ökning med 4 procentenheter jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var andelen lagföringsbeslut om grov fridskränkning 5 procentenheter högre. För brottsmisstankor mot kvinnor var andelen lagförda brottsmisstankor 3 procentenheter lägre än 2014, medan den var 10 procentenheter högre för brottsmisstankor mot män.

Figur 15. Andel brottsmisstankar om grov fridskränkning som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 16. Andel (%) brottsmisstankar grov fridskränkning med lagföringsbeslut 2023 och förändring jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	24	+4	12	+5	31	+3

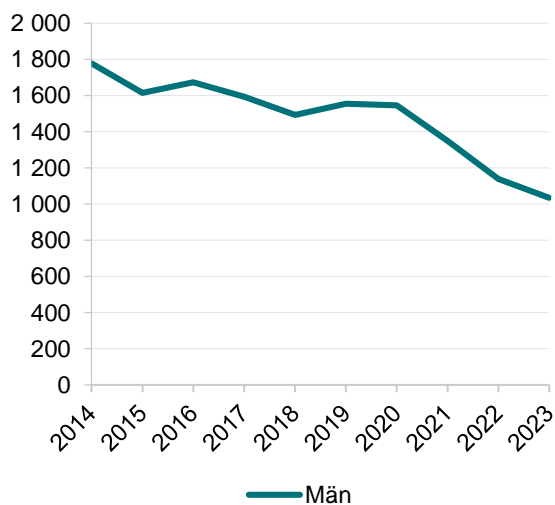
Grov kvinnofridskränkning

År 2023 handlades 1 038 brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning, vilket var en minskning med 9 procent (–103 handlagda brottsmisstankar) jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var antalet handlagda brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning 42 procent färre.

Kvinnofridskränkningsbrottens utveckling påverkas av förändringar i polisens och åklagarnas hantering och registreringsrutiner vid anmälan. I början av tioårsperioden registrerades vanligtvis de olika gärningarna som grov kvinnofridskränkning vid anmälan, medan man under den senare delen av perioden i högre grad i stället registrerade de underliggande brotten och således registrerade färre brott som grov kvinnofridskränkning.⁷ Den här överflyttningen till de underliggande brotten ligger troligtvis, åtminstone till viss del, bakom minskningen av antalet handlagda brottsmisstankar under de senaste åren.

⁷ För mer information, se publikationen *Grov kvinnofridskränkning Brottsens hantering och utveckling i rättskedjan 1998–2017* (Brå 2020:8).

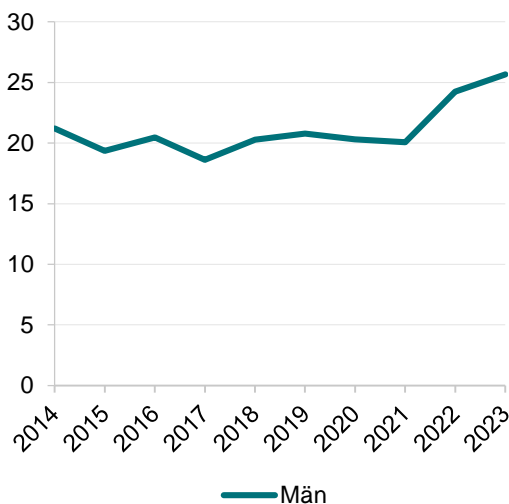
Figur 16. Antal handlagda brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning, 2014–2023.

* Lagstiftningen om grov kvinnofridskränkning gäller endast när brotten begås av en man mot en kvinna. I ett fåtal fall är dock den brottsmisstänkta registrerad som kvinna, och dessa brottsmisstankar ingår inte i tidsserien. Under perioden gäller det i genomsnitt 2 brottsmisstankar per år.

Andelen brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning som ledde till ett lagföringsbeslut var 26 procent 2023, vilket var en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var andelen 4 procentenheter högre.

Figur 17. Andel brottsmisstankar om grov kvinnofridskränkning som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

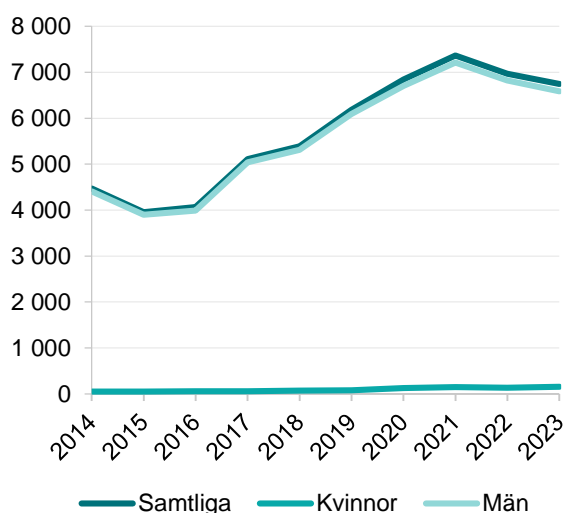
* Lagstiftningen om grov kvinnofridskränkning gäller endast när brotten begås av en man mot en kvinna. I ett fåtal fall är dock den brottsmisstänkta registrerad som kvinna, och dessa brottsmisstankar ingår inte i tidsserien. Under perioden finns inga lagförda brottsmisstankar mot kvinna.

Våldtäkt

År 2023 handlades 6 746 brottsmisstankar om våldtäkt⁸, vilket var en minskning med 220 brottsmisstankar (-3 %) jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var antalet handlagda brottsmisstankar 2 279 fler (+51 %).

Män stod för 98 procent av brottsmisstankarna om våldtäkt 2023, och brottsmisstankar mot män följer därför i princip utvecklingen för samtliga brottsmisstankar. Antalet brottsmisstankar om våldtäkt där kvinnor är misstänkta är i jämförelse mycket litet, men har under de senaste fyra åren varit på en högre nivå än tidigare, med i genomsnitt 142 brottsmisstankar per år. Mellan 2014–2019 är genomsnittet lägre, med 62 brottsmisstankar per år.

Figur 18. Antal handlagda brottsmisstankar om våldtäkt, 2014–2023.

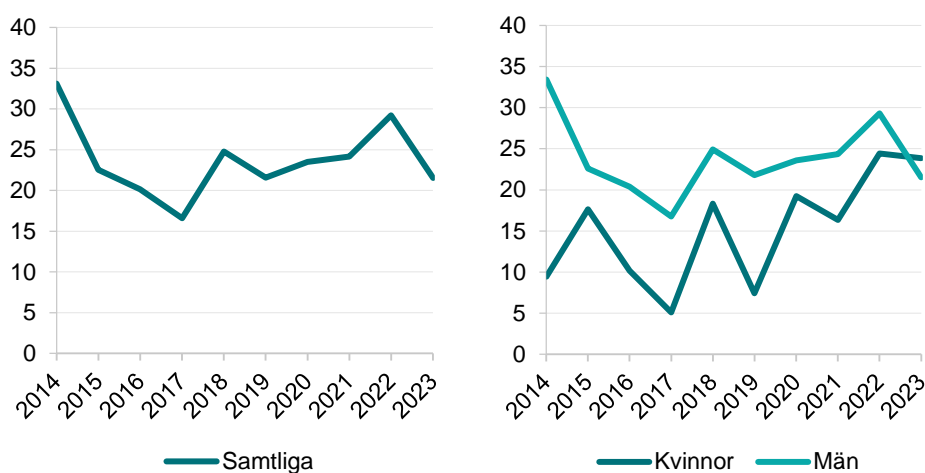

Andelen handlagda brottsmisstankar om våldtäkt som resulterade i ett lagföringsbeslut var 22 procent 2023, vilket var en minskning med 8 procentenheter jämfört med 2022. Det finns en relativt stor årlig variation i andelen brottsmisstankar om våldtäkt med lagföringsbeslut, vilket delvis förklaras av att det under vissa år förekommer stora ärenden. Andelen brottsmisstankar om våldtäkt med lagföringsbeslut var dock totalt sett 12 procentenheter lägre än 2014. Samma utveckling kan ses för brottsmisstankar mot män vad det gäller våldtäkt. Antalet brottsmisstankar mot kvinnor är litet, vilket gör att andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut har varierat kraftigt över tid. Antalet handlagda

⁸ Våldtäktsbegreppet utvidgades den 1 juli 2013 i och med att begreppet "särskilt utsatt situation" infördes i lagstiftningen, och den 1 juli 2018 ändrades gränsen för straffbar gärning mot vuxna genom att understryka att frivilligheten för deltagandet ska vara uttalad.

brottsmisstankar mot kvinnor har dock varit något fler de senaste åren, vilket kan ha inverkat på andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut så att de årliga variationerna varit något svagare under de senaste åren.

Figur 19. Andel brottsmisstankar om våldtäkt som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 17. Andel (%) brottsmisstankar om våldtäkt med lagföringsbeslut 2023 och förändring jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	22	-8	24	-1	22	-8

Våldtäkt mot vuxna och barn

Av brottsmisstankarna om våldtäkt 2023 avsåg 58 procent våldtäkt mot kvinnor och 2 procent våldtäkt mot män. Resterande brottsmisstankar (40 %) gällde våldtäkt mot barn, uppdelat på 37 procent mot flickor och 3 procent mot pojkar.

Av kvinnors brottsmisstankar gällde 19 procent våldtäkt mot kvinnor och 22 procent våldtäkt mot män, medan 59 procent av mäns brottsmisstankar gällde våldtäkt mot kvinnor och 2 procent våldtäkt mot män. Av kvinnors brottsmisstankar gällde 59 procent våldtäkt mot barn, medan motsvarande andel av mäns brottsmisstankar var 40 procent.

Vid tolkning av resultaten bör man vara medveten om att kvinnorna står för en mycket liten del av brottsmisstankarna om våldtäkt totalt sett.

Tabell 18. Antal brottsmisstankar om våldtäkt mot vuxna (18 år eller äldre) och mot barn (0–17 år), efter kön, 2023.

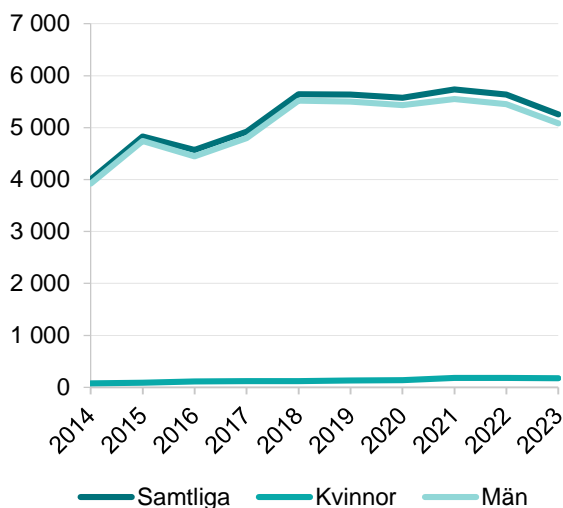
Brottstyp	Samtliga antal	Samtliga procent	Kvinnor antal	Kvinnor procent	Män antal	Män procent
Våldtäkt mot vuxen, 18 år och äldre	4 047	60	64	41	3 983	60
mot kvinna	3 906	58	30	19	3 876	59
mot man	141	2	34	22	107	2
Våldtäkt mot barn, 0–17 år	2 699	40	91	59	2 604	40
mot flicka	2 525	37	65	42	2 458	37
mot pojke	174	3	26	17	146	2
Våldtäkt totalt	6 746	100	155	100	6 587	100

Sexuellt ofredande

År 2023 handlades 5 255 brottsmisstankar om sexuellt ofredande, vilket var en minskning med 381 brottsmisstankar (–7 %) jämfört med 2022. Jämfört med 2014 handlades totalt 1 249 fler brottsmisstankar under året (+31 %).

Män stod bakom 97 procent av brottsmisstankarna om sexuellt ofredande 2023, vilket innebär att utvecklingen i princip följer den för samtliga brottsmisstankar. Antalet brottsmisstankar om sexuellt ofredande där kvinnor är misstänkta är i jämförelse mycket litet, med i genomsnitt 132 brottsmisstankar per år under den senaste tioårsperioden.

Figur 20. Antal handlagda brottsmisstankar om sexuellt ofredande, 2014–2023.

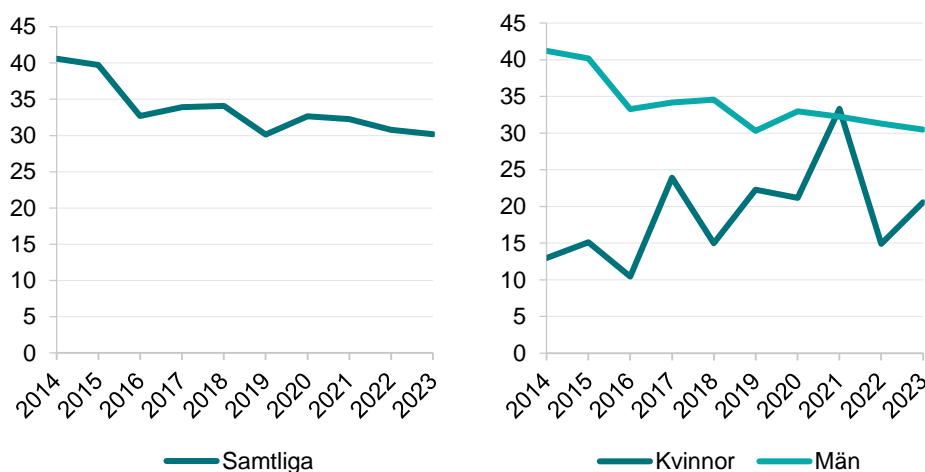

Tabell 19. Antal brottsmisstankar om sexuellt ofredande med lagföringsbeslut 2023, och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	1 585	-149	-9
Kvinnor	36	+9	+33
Män	1 549	-158	-9

Andelen handlagda brottsmisstankar om sexuellt ofredande som resulterade i ett lagföringsbeslut var 30 procent 2023, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Andelen handlagda brottsmisstankar med lagföringsbeslut var även 10 procentenheter lägre jämfört med 2014. En liknande utveckling ses för lagförda brottsmisstankar mot män. De lagförda brottsmisstankarna mot kvinnor är få, och andelen som lett till ett lagföringsbeslut har varierat relativt mycket från år till år.

Figur 21. Andel brottsmisstankar om sexuellt ofredande som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 20. Andel handlagda brottsmisstankar om sexuellt ofredande i procent 2023 och förändring jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	30	-1	21	+6	30	-1

Sexuellt ofredande (exklusive exhibitionism) mot vuxna och barn

Av brottsmisstankarna om sexuellt ofredande 2023 avsåg 53 procent sexuellt ofredande mot vuxna, varav 48 procent mot kvinnor och 4 procent

mot män. Resterande brottsmisstankar (47 %) gällde sexuellt ofredande mot barn, uppdelat på 42 procent mot flickor och 6 procent mot pojkar.

Av kvinnors brottsmisstankar avsåg en tredjedel sexuellt ofredande mot kvinnor (33 %) och 29 procent sexuellt ofredande mot män. Resterande 38 procent avsåg sexuellt ofredande mot barn. Av männens brottsmisstankar avsåg nästan hälften (49 %) sexuellt ofredande mot kvinnor och 48 procent sexuellt ofredande mot barn. Resterande 4 procent av mäns brottsmisstankar avsåg sexuellt ofredande mot män. Vid tolkning av resultaten bör man ta hänsyn till att kvinnor står för en mycket liten del av brottsmisstankarna om sexuellt ofredande totalt sett.

Tabell 21. Antal brottsmisstankar om sexuellt ofredande mot vuxna (18 år eller äldre) och mot barn (0–17 år), efter kön, 2023.

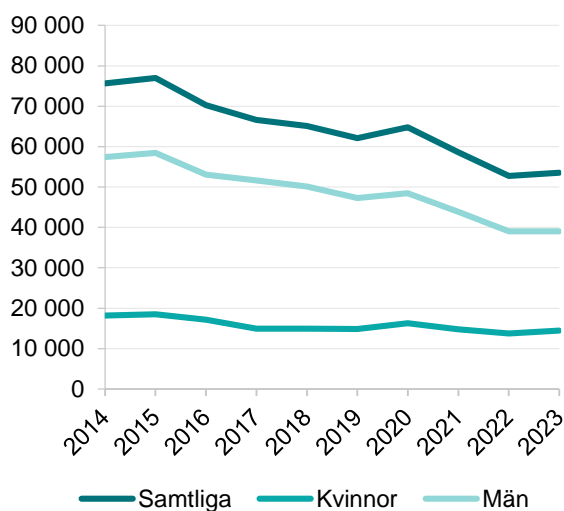
Brottstyp	Samtliga antal	Samtliga procent	Kvinnor antal	Kvinnor procent	Män antal	Män procent
Sexuellt ofredande	5 186	100	168	100	5 018	100
Sexuellt ofredande mot vuxen (18 år eller äldre)	2 734	53	104	62	2 630	52
mot kvinna	2 502	48	55	33	2 447	49
mot man	232	4	49	29	183	4
Sexuellt ofredande mot barn (0–17 år)	2 452	47	64	38	2 388	48
mot flicka	2 159	42	33	20	2 126	42
mot pojke	293	6	31	18	262	5

Stöld- och tillgreppsbrott

Med stöld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kap. brottsbalken. Av samtliga brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott 2023 var butiksstöld vanligast (52 %). Det gäller i synnerhet för kvinnor, där butiksstöld utgjorde 71 procent av brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott 2023. Motsvarande andel för män var 45 procent.

År 2023 handlades 53 525 brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott. Det var en ökning med 776 brottsmisstankar (+1 %) jämfört med 2022, och gäller endast för brottsmisstankar mot kvinnor. Antalet handlagda brottsmisstankar har minskat i stort sett varje år under den senaste tioårsperioden, och jämfört med 2014 var nivån 29 procent lägre. En liknande utveckling kan ses för brottsmisstankar mot såväl kvinnor (–20 %) som män (–32 %).

Figur 22. Antal handlagda brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott, 2014–2023.

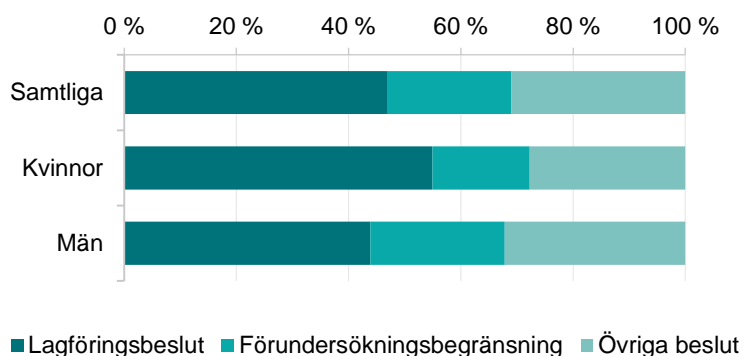

Tabell 22. Antal handlagda brottsmisstankar 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	53 525	+776	+1
Kvinnor	14 491	+781	+6
Män	39 022	-6	±0

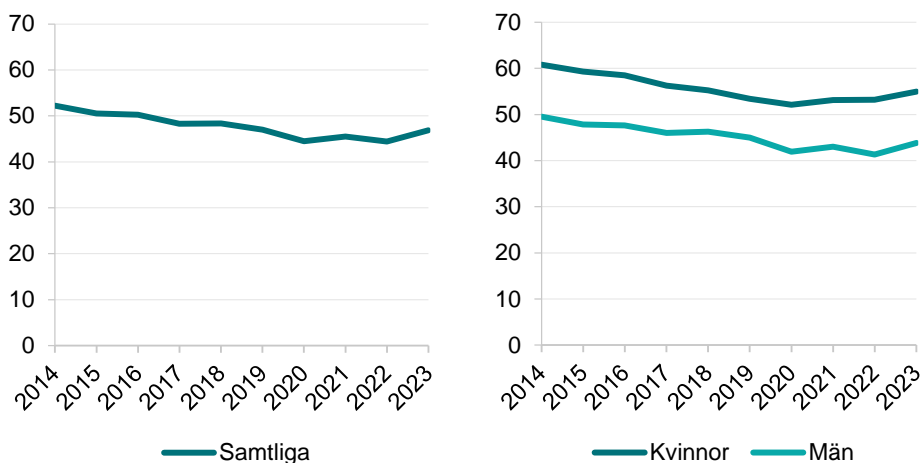
Av brottsmisstankarna om stöld- och tillgreppsbrott resulterade 47 procent i ett lagföringsbeslut, medan 22 procent förundersökningsbegränsades och resterande 31 procent handlades med ett övrigt beslut. Fördelningen av beslut på brottsmisstankar mot män liknade den för samtliga personer. För brottsmisstankar mot kvinnor fattades en större andel lagföringsbeslut (55 %) och en mindre andel övriga beslut (28 %).

Figur 23. Fördelning av beslut på brottsmisstankar om stöld- och tillgrepsbrott, 2023.

Andelen handlagda brottsmisstankar om stöld- och tillgrepsbrott som resulterade i ett lagföringsbeslut ökade med 2 procentenheter 2023 jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var nivån i stället 5 procentenheter lägre. En liknande utveckling kan ses för både kvinnor och män. Under hela perioden har dock andelen lagföringsbeslut varit högre för kvinnor än för män.

Figur 24. Andel brottsmisstankar om stöld- och tillgrepsbrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 23. Andel brottsmisstankar om stöld- och tillgrepsbrott med lagföringsbeslut i procent och förändring jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

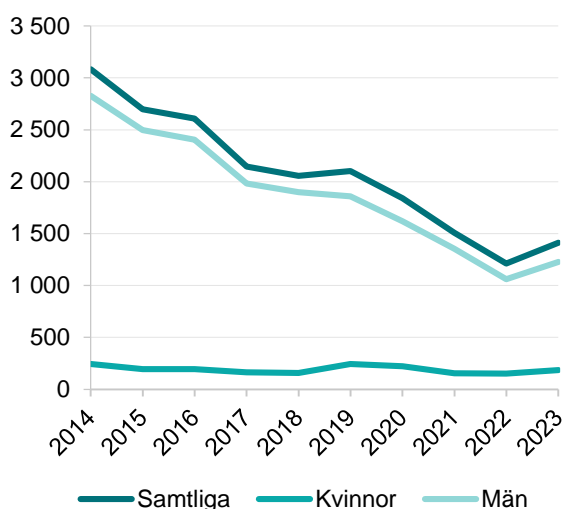
	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	47	+2	55	+2	44	+3

Bostadsinbrott

Med bostadsinbrott avses inbrottsstöld i lägenhet och villa.

Under 2023 handlades 1 413 brottsmisstankar om bostadsinbrott, vilket var en ökning med 200 brottsmisstankar (+16 %) jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var de handlagda brottsmisstankarna 54 procent färre. Merparten av brottsmisstankarna gäller män, och eftersom dessa därmed följer samma utveckling som totalen har även dessa blivit färre jämfört med 2014, med 57 procent. Även brottsmisstankarna mot kvinnor var färre (-24 %) vid samma jämförelse.

Figur 25. Antal handlagda brottsmisstankar om bostadsinbrott, 2014–2023.

Tabell 24. Antal handlagda brottsmisstankar om bostadsinbrott 2023 och förändring jämfört med 2022.

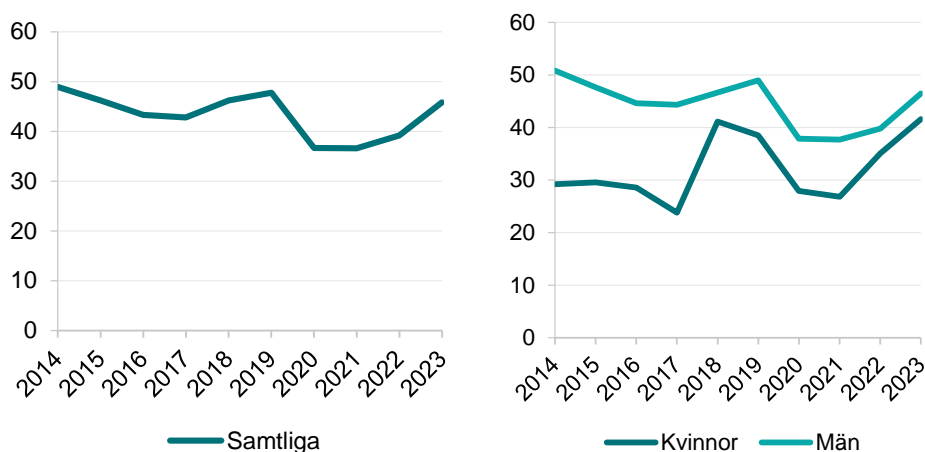
Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	1 413	+200	+16
Kvinnor	185	+34	+23
Män	1 226	+165	+16

Av de handlagda brottsmisstankarna om bostadsinbrott resulterade 46 procent i ett lagföringsbeslut 2023. Det är en ökning med 7 procentenheter jämfört med 2022. För brottsmisstankar mot kvinnor var andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut 42 procent och motsvarande för män 46 procent. Det är en ökning med 7 procentenheter för kvinnor respektive män vid jämförelse med året innan. Andelarna för kvinnor varierade mer på grund av det låga antalet brottsmisstankar,

exempelvis resulterade 77 av 185 brottsmisstankar mot kvinnor i ett lagföringsbeslut 2023.

Jämfört med 2014 var andelen handlagda brottsmisstankar med lagföringsbeslut 3 procentenheter färre 2023.

Figur 26. Andel brottsmisstankar om bostadsinbrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

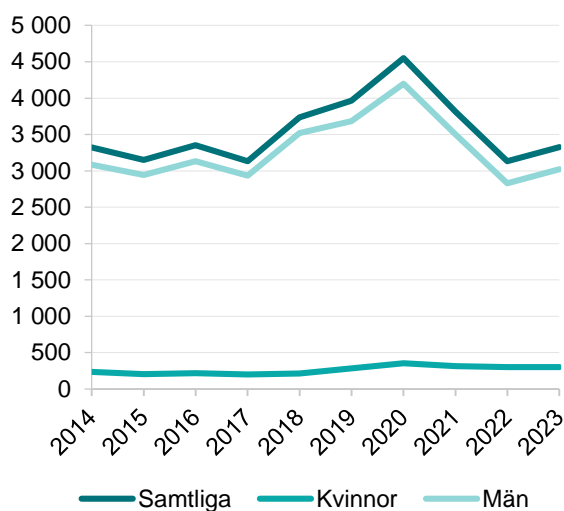
Tabell 25. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	46	+7	42	+7	46	+7

Rån

År 2023 handlades 3 326 brottsmisstankar om rån, vilket var 194 brottsmisstankar fler (+6 %) än 2022. Jämfört med 2014 var antalet brottsmisstankar som handlades på samma nivå (± 0 %). Den totala utvecklingen följer utvecklingen för brottsmisstankar mot män, som låg på en stabil nivå fram till 2017 för att sedan öka fram till 2020. Nivån för 2023 är återigen på ungefär samma nivå som 2017. De handlagda brottsmisstankarna mot kvinnor låg på 301 handlagda brottsmisstankar 2023 vilket var på samma nivå (± 0 %) jämfört med året innan. Jämfört med 2014 var antalet handlagda brottsmisstankar mot kvinnor 28 procent fler. Utvecklingen var stabil fram till 2018 för att därefter plana ut på en högre nivå.

Figur 27. Antal handlagda brottsmisstankar om rån, 2014–2023.

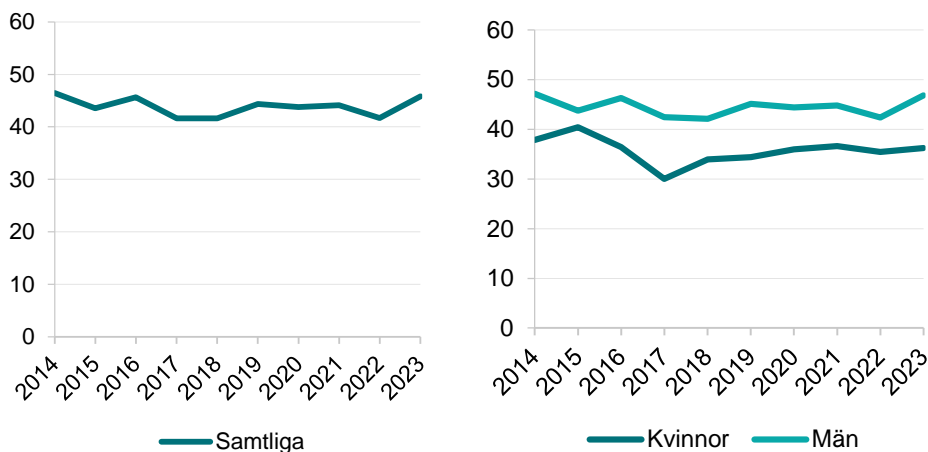

Tabell 26. Antal handlagda brottsmisstankar om rån 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	3 326	+194	+6
Kvinnor	301	-1	±0
Män	3 024	+194	+7

Av de handlagda brottsmisstankarna om rån resulterade 46 procent i ett lagföringsbeslut 2023, vilket var en ökning med 4 procentenheter jämfört med 2022. Andelen lagföringsbeslut minskade med 1 procentenhet jämfört med 2014. Utvecklingen av antalet brottsmisstankar som lett till ett lagföringsbeslut har sedan 2014 fluktuerat kring en relativt stabil nivå runt 44 procent.

Figur 28. Andel brottsmisstankar om rån som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 27. Andel brottsmisstankar om rån med lagföringsbeslut i procent 2023 och förändring jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

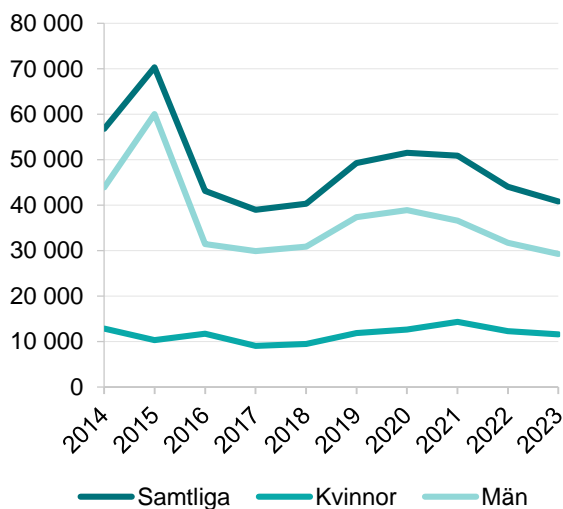
	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	46	+4	36	+1	47	+4

Bedrägeribrott

Med bedrägeribrott avses brott som regleras i 9 kap. brottsbalken. Av samtliga brottsmisstankar om bedrägeribrott 2023 var det vanligast med brottsmisstankar för annonsbedrägeri (34 %). Annonssbedrägeri var även de vanligaste brottsmisstankarna mot kvinnor (44 %) och mot män (30 %).

År 2023 handlades 40 848 brottsmisstankar om bedrägeribrott. Det var 3 185 brottsmisstankar färre (–7 %) än 2022. Jämfört med 2014 var antalet 28 procent färre. De handlagda brottsmisstankarna mot kvinnor var 10 procent färre och mot män 33 procent färre än 2014.

Figur 29. Antal handlagda brottsmisstankar om bedrägeribrott, 2014–2023.

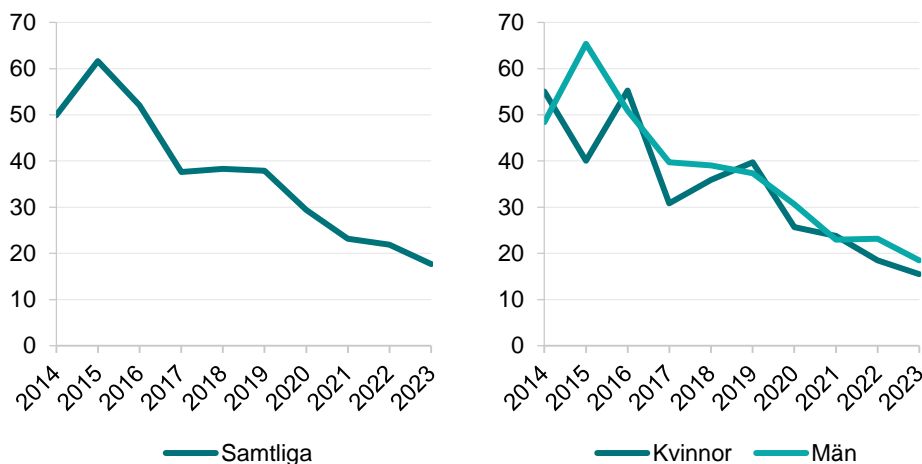

Tabell 28. Antal handlagda brottsmisstankar om bedrägeribrott 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	40 848	-3 185	-7
Kvinnor	11 591	-698	-6
Män	29 243	-2 484	-8

Andelen brottsmisstankar om bedrägeribrott som resulterat i ett lagföringsbeslut var 18 procent 2023. Det var 4 procentenheter lägre än 2022, och 32 procentenheter lägre än 2014. Andelen brottsmisstankar mot kvinnor var 40 procentenheter lägre, och andelen för brottsmisstankar mot män var 30 procentenheter lägre än 2014. Sedan 2015 visar utvecklingen för brottsmisstankar som resulterat i ett lagföringsbeslut en tydlig nedåtgående trend. Andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut uppdelat mellan könen uppvisar också en nedåtgående trend om än något ojämnare utveckling för kvinnor.

Figur 30. Andel brottsmisstankar om bedrägeribrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 29. Andel brottsmisstankar om bedrägeribrott med lagföringsbeslut i procent 2023 och förändring jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

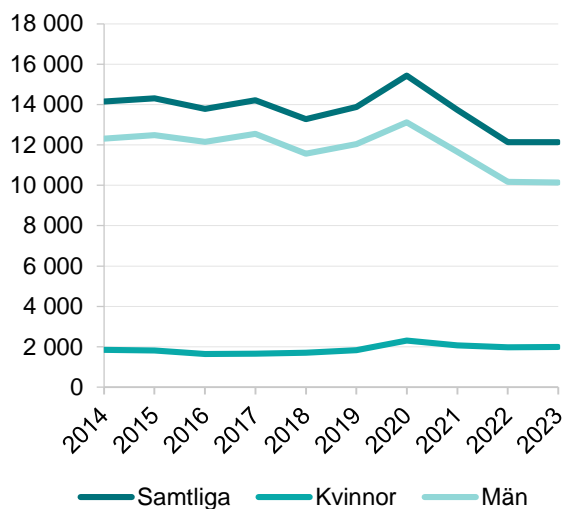
	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	18	-4	16	-3	19	-5

Skadegörelsebrott

Med skadegörelsebrott avses brott som regleras i 12 kap. brottsbalken. Av samtliga brottsmisstankar om skadegörelsebrott 2023 var det vanligast med skadegörelse som inte inkluderar klotter (63 %). Av kvinnors brottsmisstankar om skadegörelse var 70 procent av den brottstypen och motsvarande andel för män var 62 procent.

År 2023 handlades 12 136 brottsmisstankar om skadegörelsebrott, vilket var 3 färre (± 0 %) än 2022. Antalet var även 14 procent färre jämfört med 2014. Jämfört med 2014 minskade antalet handlagda brottsmisstankar om skadegörelsebrott mot män med 18 procent, medan antalet mot kvinnor ökade med 8 procent. De handlagda brottsmisstankarna har minskat något sedan 2014, dock med en förhöjd nivå 2020.

Figur 31. Antal handlagda brottsmisstankar om skadegörelsebrott, 2014–2023.

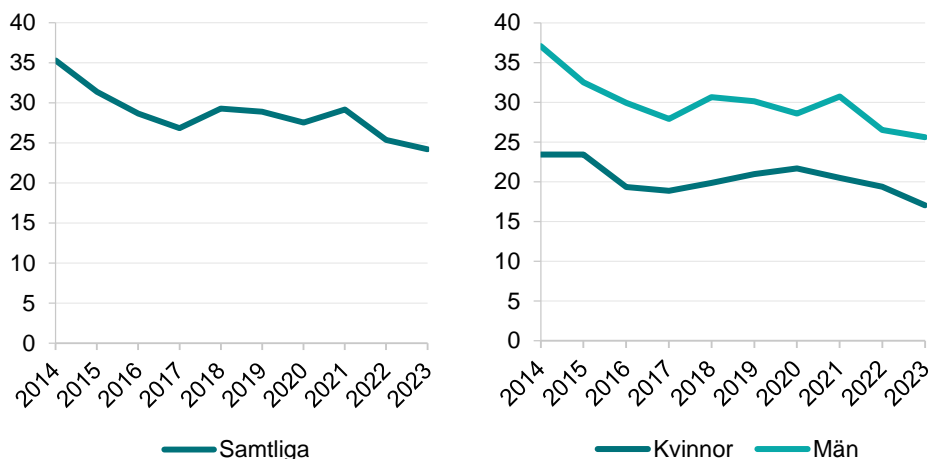

Tabell 30. Antal handlagda brottsmisstankar om skadegörelsebrott 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	12 136	-1	±0
Kvinnor	1 993	+22	+1
Män	10 140	-25	±0

Under 2023 handlades 24 procent av brottsmisstankarna om skadegörelse med ett lagföringsbeslut, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Jämfört med 2014 hade andelen minskat med 11 procentenheter. Antalet handlagda brottsmisstankar med lagföringsbeslut minskade 2014–2017 för att sedan öka 2018 och fortsatt ligga stabilt till och med 2021 för att därefter återigen minska. Utvecklingen var likartad för brottsmisstankar mot både kvinnor och män, dock på en lägre nivå för brottsmisstankar mot kvinnor.

Figur 32. Andel brottsmisstankar om skadegörelsebrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 31. Andel brottsmisstankar om skadegörelsebrott 2023 med lagföringsbeslut i procent 2023 och förändring jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	24	-1	17	-2	26	-1

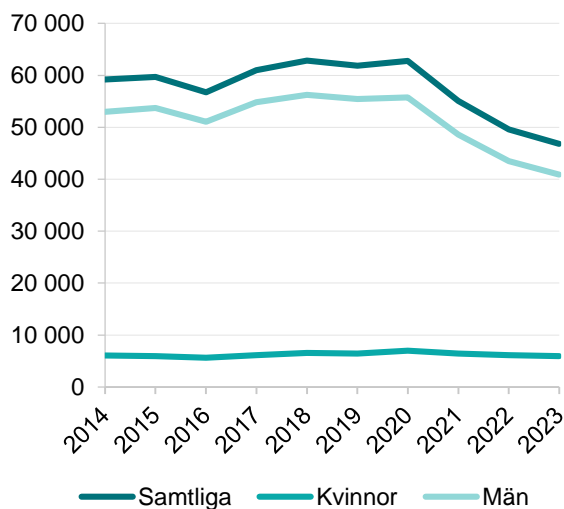
Trafikbrott

Med trafikbrott avses brott som regleras i trafikbrottslagen (1951:649). Av samtliga brottsmisstankar om trafikbrott 2023 var olovlig körning vanligast (42 %). Av kvinnors brottsmisstankar om trafikbrott utgjorde olovlig körning 35 procent, medan motsvarande andel för männen var 43 procent.

År 2023 handlades 46 833 brottsmisstankar om trafikbrott, vilket var 2 768 färre (-6 %) än 2022.

Under den senaste tioårsperioden har utvecklingen varit relativt stabil fram till 2020 och därefter varit nedåtgående. Jämfört med 2014 var antalet handlagda brottsmisstankar 21 procent färre. Motsvarande utveckling kan ses för antalet handlagda brottsmisstankar mot män, som var 23 procent färre jämfört med 2014. Antalet handlagda brottsmisstankar mot kvinnor har haft en jämnare utveckling under tioårsperioden och var 2 procent färre än 2014.

Figur 33. Antal handlagda brottsmisstankar om trafikbrott, 2014–2023.

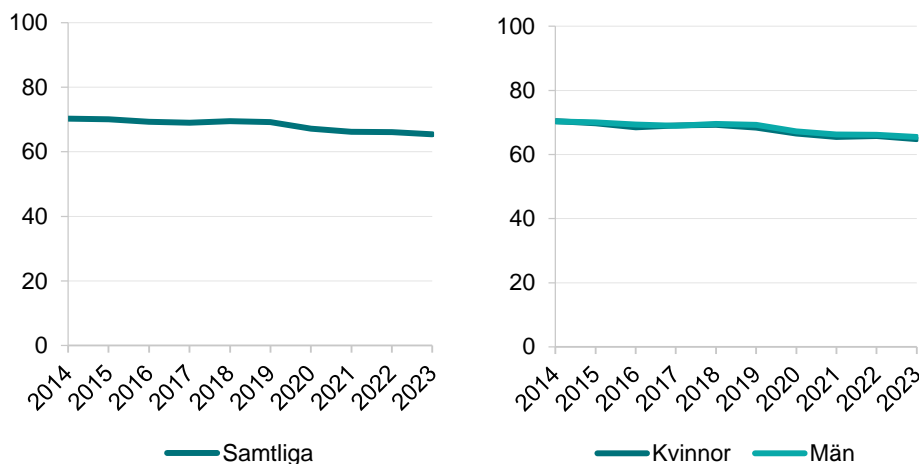

Tabell 32. Antal handlagda brottsmisstankar om trafikbrott 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	46 833	-2 768	-6
Kvinnor	5 951	-149	-2
Män	40 866	-2 631	-6

Under 2023 handlades 65 procent av brottsmisstankarna om trafikbrott med ett lagföringsbeslut, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022 och 5 procentenheter lägre än 2014. Andelen brottsmisstankar som handlagts med ett lagföringsbeslut har legat på en jämn nivå med en något minskande utveckling under tioårsperioden. Samma utveckling gäller för brottsmisstankar mot både kvinnor och män.

Figur 34. Andel brottsmisstankar om trafikbrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 33. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2023 och förändring mot föregående år i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	65	-1	65	-1	66	-1

Rattfylleribrott

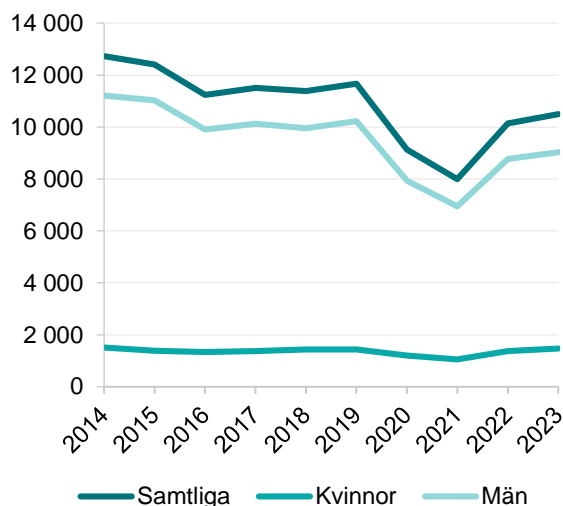
Nedan redovisas statistik över dels rattfylleribrott under påverkan av alkohol, som inkluderar fall där föraren varit påverkad av både alkohol och narkotika, dels rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika.

Rattfylleribrott under påverkan av alkohol, inklusive påverkan av både alkohol och narkotika

Under 2023 handlades 10 503 brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol, vilket var 361 brottsmisstankar fler (+4 %) än 2022.

Jämfört med 2014 var antalet handlagda brottsmisstankar 17 procent färre 2023. Brottsmisstankarna mot kvinnor var 3 procent färre och 19 procent färre mot män. De handlagda brottsmisstankarna minskade mellan 2014 och 2016, för att därefter ligga stabilt under några år. Under åren 2020 och 2021 minskade de återigen, men ökade sedan 2022 och 2023.

Figur 35. Antal handlagda brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol, 2014–2023.

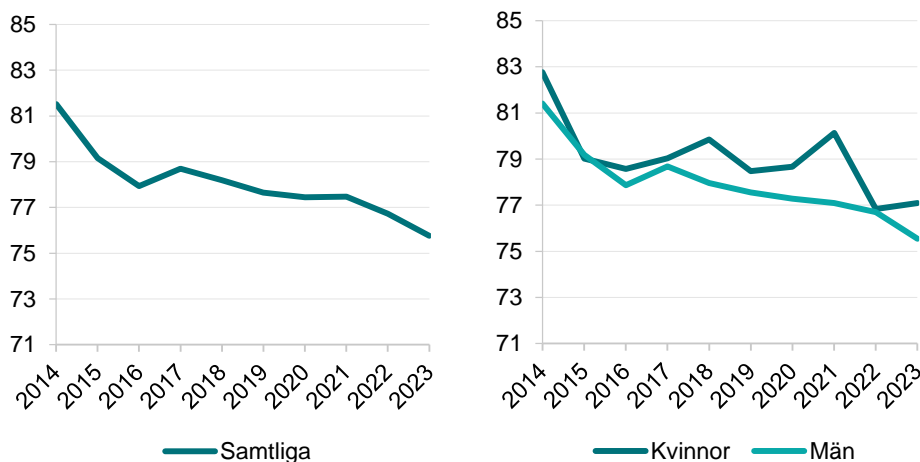

Tabell 34. Antal handlagda brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	10 503	+361	+4
Kvinnor	1 471	+98	+7
Män	9 031	+262	+3

Andelen brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol som resulterade i ett lagföringsbeslut 2023 var 76 procent, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022 och 6 procentenheter lägre än 2014. Utvecklingen var densamma för brottsmisstankar mot både män och kvinnor (-6 %) som för totalen dock med större variation för lagföringsbeslut mot kvinnor under perioden.

Figur 36. Andel brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 35. Andel brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av alkohol med lagföringsbeslut i procent 2023 och jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

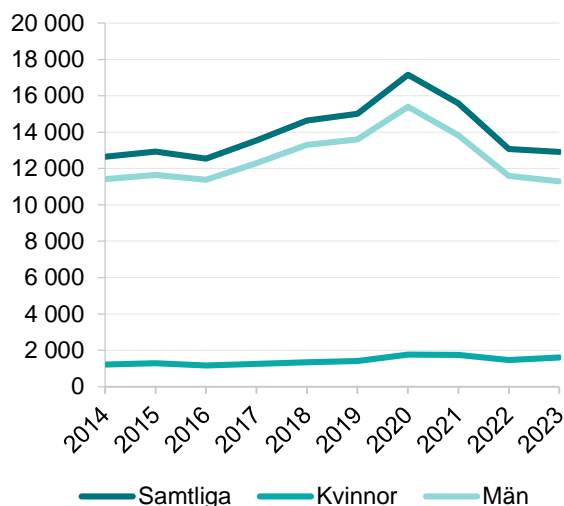
	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	76	-1	77	±0	76	-1

Rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika

Under 2023 handlades 12 905 brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av narkotika, vilket var 161 brottsmisstankar färre (-1 %) jämfört med 2022. Brottsmisstankarna mot män minskade (-3 %), medan brottsmisstankarna mot kvinnor ökade (+10 %).

Jämfört med 2014 var antalet handlagda brottsmisstankar något högre 2023 (+2 %). För brottsmisstankar mot kvinnor var antalet 31 procent fler, medan det mot män var 1 procent färre än 2014. Antalet handlagda brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av narkotika ökade mellan 2016–2020 och minskade därefter. En liknande utveckling kan ses för brottsmisstankar mot både kvinnor och män.

Figur 37. Antal handlagda brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av enbart narkotika, 2014–2023.

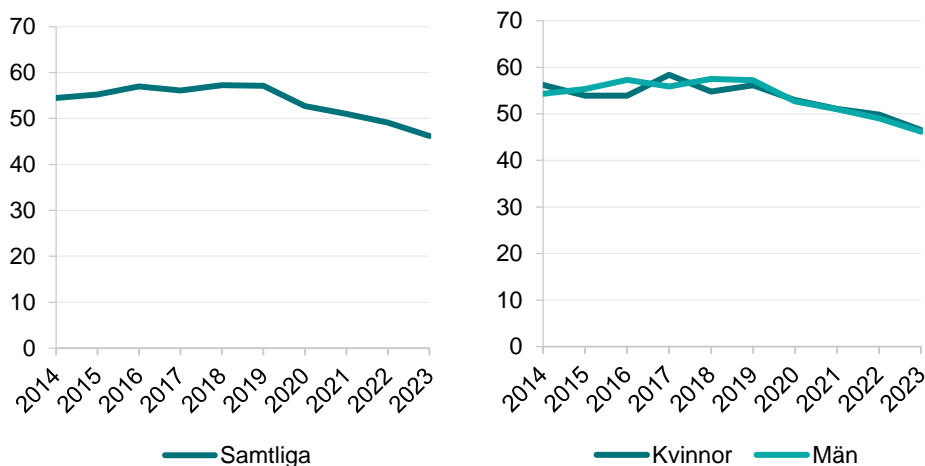

Tabell 36. Antal handlagda brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av enbart narkotika 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	12 905	-161	-1
Kvinnor	1 608	+141	+10
Män	11 297	-302	-3

Andelen brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av narkotika som resulterade i ett lagföringsbeslut 2023 var 46 procent, vilket var en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2022 och 8 procentenheter lägre än 2014. Den lägre nivån 2023 jämfört med 2014 gällde handlagda brottsmisstankar mot såväl kvinnor (-10 procentenheter) som män (-8 procentenheter). Andelen handlagda brottsmisstankarna med lagföringsbeslut har varierat, med en uppåtgående trend 2014–2019 för att därefter minska.

Figur 38. Andel brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av enbart narkotika som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 37. Andel brottsmisstankar om rattfylleri under påverkan av enbart narkotika med lagföringsbeslut i procent 2023 och förändring jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	46	-3	47	-3	46	-3

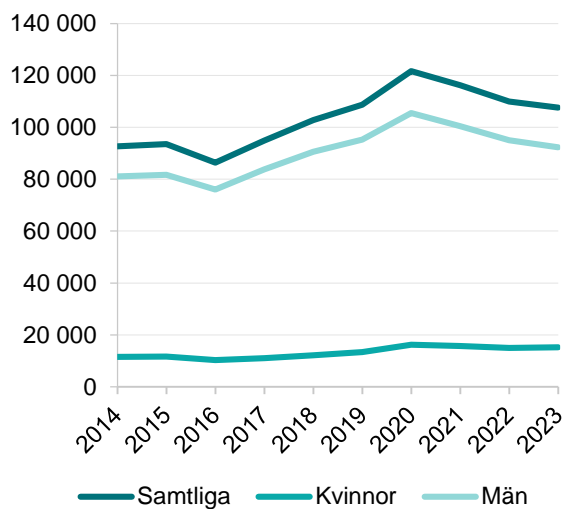
Narkotikabrott

Med narkotikabrott avses brott som regleras i narkotikastrafflagen (1968:64). Av samtliga brottsmisstankar om narkotikabrott 2023 var innehav vanligast (51 %). Detsamma gällde för brottsmisstankar mot både kvinnor och män (49 % respektive 52 %).

Under 2023 handlades 107 606 brottsmisstankar om narkotikabrott, vilket var 2 378 brottsmisstankar färre (-2 %) än 2022.

Jämfört med 2014 var de handlagda brottsmisstankarna om narkotikabrott 16 procent fler. Uppdelat på kön var antalet handlagda brottsmisstankar mot kvinnor 32 procent fler än 2014, och antalet brottsmisstankar mot män 14 procent fler. Antalet har varierat, och mellan 2016–2020 har brottsmisstankarna kontinuerligt ökat, för att därefter minska.

Figur 39. Antal handlagda brottsmisstankar om narkotikabrott, 2014–2023.

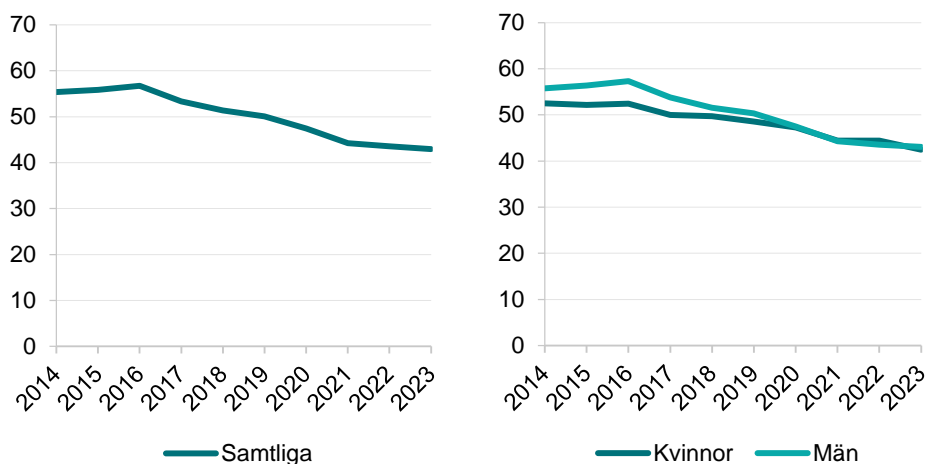

Tabell 38. Antal handlagda brottsmisstankar om narkotikabrott 2023 och förändring jämfört med 2022.

Kön	Antal 2023	Förändring i antal	Förändring i procent
Samtliga	107 606	-2 378	-2
Kvinnor	15 236	+257	+2
Män	92 288	-2 728	-3

För 43 procent av de handlagda brottsmisstankarna om narkotikabrott fattades ett lagföringsbeslut 2023, vilket var 1 procentenhet lägre jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var den totala andelen 12 procentenhet lägre år 2023, detsamma gällde brottsmisstankar mot både kvinnor (-10 procentenheter) och män (-13 procentenheter).

Figur 40. Andel brottsmisstankar om narkotikabrott som handlagts med ett lagföringsbeslut, 2014–2023.

Tabell 39. Andel brottsmisstankar om narkotikabrott med lagföringsbeslut i procent 2023 och förändring jämfört med 2022 i procentenheter, totalt och för kvinnor och män.

	Samtliga	Förändring	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
Andel lagföringsbeslut	43	-1	42	-2	43	±0

Handlagda brottsmisstankar efter ålder

I svensk lagstiftning finns det särskilda bestämmelser för straffmyndiga personer som begår brott innan de fyllt 21 år, så kallade unga lagöverträdare. Vissa bestämmelser avser enbart personer som inte fyllt 18 år. Skillnader mellan unga och vuxna lagöverträdare förekommer såväl inom straff- och processrätten, där både straff och påföljder skiljer sig åt, som inom handläggningen av förundersökningar och mål där unga är inblandade. Brottsmisstankar som gäller unga redovisas därför efter indelning i sådana åldersklasser.

År 2023 handlades 90 498 brottsmisstankar mot unga misstänkta personer (15–20 år), vilket motsvarar 17 procent av samtliga brottsmisstankar. Det innebär att 83 procent av brottsmisstankarna gällde personer som är 21 år eller äldre. Motsvarande åldersmönster kan ses för brottsmisstankar mot såväl kvinnor och flickor som män och pojkar. För brottsmisstankar mot kvinnor var dock andelen för personer 21 år eller äldre något större (86 %) än för män (83 %).

Tabell 40. Antal och procentandel handlagda brottsmisstankar efter ålder och kön, 2023.

Ålder	Samtliga	Procent	Kvinnor	Procent	Män	Procent
15–17 år	39 784	7	7 591	7	32 191	7
18–20 år	50 714	9	8 310	8	42 404	10
21 år och äldre	452 561	83	94 428	86	357 948	83
Samtliga*	543 059	100	110 329	100	432 543	100

* Avser samtliga personer där uppgift om ålder fanns 2023.

Antalet handlagda brottsmisstankar mot unga 2023 har ökat med 2 procent jämfört med 2022. Även antalet handlagda brottsmisstankar mot vuxna har ökat, med 1 procent. Jämfört med 2014 var både antalet handlagda brottsmisstankar mot unga och vuxna 3 procent fler.

Ålder och beslut på brottsmisstanken

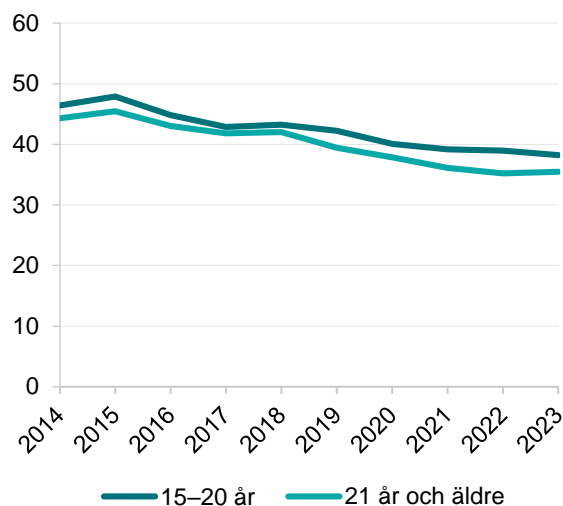
Ett lagföringsbeslut fattades i något högre utsträckning för de handlagda brottsmisstankarna mot unga (38 %) än för brottsmisstankarna mot vuxna (35 %). Däremot förundersökningsbegränsades brottsmisstankarna mot vuxna i 15 procent av fallen, medan motsvarande andel var 10 procent för brottsmisstankarna mot unga. Övriga beslut fattades för en ungefär lika stor andel av brottsmisstankarna i båda åldersgrupperna och nivåerna för kvinnor respektive män var likartade.

Tabell 41. Fördelning av beslut på handlagda brottsmisstankar efter ålder och kön, 2023.

	Samtliga 15–20 år	Samtliga 21 år och äldre	Kvinnor 15–20 år	Kvinnor 21 år och äldre	Män 15– 20 år	Män 21 år och äldre
Lagföringsbeslut	38	35	41	34	38	36
FU-begränsning	10	15	11	16	10	15
Övriga beslut	52	49	48	50	53	49

Jämfört med 2022 hade lagföringsandelen för brottsmisstankar mot unga minskat med 1 procentenhet och mot vuxna personer var den oförändrad. Jämfört med 2014 var lagföringsandelen 8 procentenheter lägre för brottsmisstankar mot unga och 9 procentenheter lägre för brottsmisstankar mot personer 21 år eller äldre.

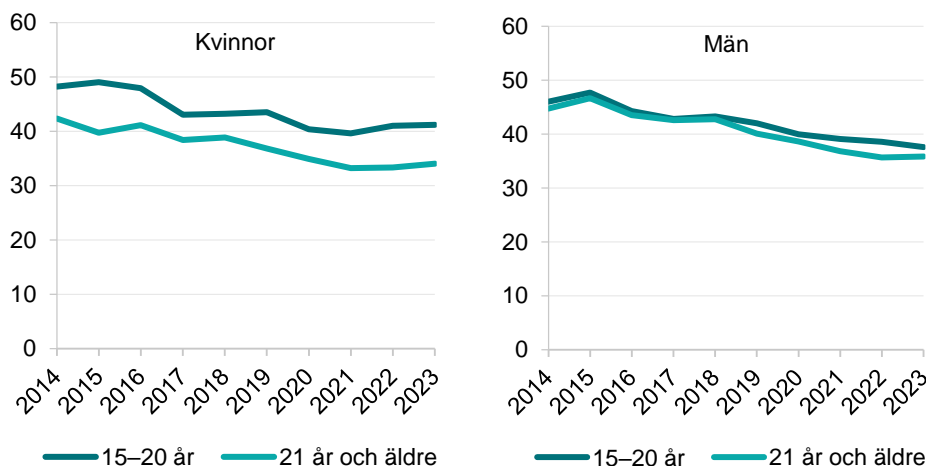
Figur 41. Andel brottsmisstankar som handlagts med ett lagföringsbeslut efter den misstänkta personens ålder, 2014–2023.

Kön och andel lagföringsbeslut

Vad det gäller lagföringsbeslut för kvinnor och flickor finns vissa skillnader beroende på ålder. Det fattades generellt sett en större andel lagföringsbeslut för brottsmisstankar mot unga kvinnor än mot vuxna kvinnor under hela perioden (2014–2023). År 2023 var andelen 41 procent för unga och 34 procent för vuxna. För män och pojkar var skillnaden mellan åldersgrupperna mindre, och vissa år under perioden var andelarna lika stora i åldersgrupperna. Andelarna för brottsmisstankar mot unga män och mot vuxna män uppgick till 38 respektive 36 procent 2023. Jämfört med 2014 var andelen lagföringsbeslut lägre i samtliga åldersgrupper.

Figur 42. Andel brottsmisstankar som handlagts med ett lagföringsbeslut efter den misstänkta personens ålder, kvinnor och män, 2014–2023.

Tabell 42. Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut i procent 2023 efter den misstänkta personens ålder, och förändring mot föregående år i procentenheter, för kvinnor och män.

Ålder	Kvinnor	Förändring	Män	Förändring
15–20 år	41	±0	38	-1
21 år och äldre	34	+1	36	±0

Ålder och brottskategori

Av de handlagda brottsmisstankarna mot unga avsåg de största andelarna 2023 narkotikabrott (30 %) och brott mot person (24 %). Mindre vanliga var handlagda brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott (11 %), trafikbrott (8 %), bedrägeribrott (7 %) och skadegörelsebrott (3 %).

Även för brottsmisstankar mot vuxna var andelarna störst för narkotikabrott och brott mot person, med 18 respektive 26 procent av de handlagda brottsmisstankarna. Stöld- och tillgreppsbrott utgjorde 10 procent och trafikbrott samt bedrägeribrott utgjorde 9 respektive 8 procent av de handlagda brottsmisstankarna. Den minsta andelen handlagda brottsmisstankar mot vuxna var inom brottskategorin skadegörelsebrott (2 %).

Brottskategorier där andelarna handlagda brottsmisstankar mot unga var större än för vuxna var således framförallt: narkotikabrott, samt något högre andelar vad det gäller stöld- och tillgreppsbrott och skadegörelsebrott. Brott mot person, trafikbrott och bedrägeribrott

utgjorde mindre andelar av de handlagda brottsmisstankarna mot unga än mot vuxna.

Tabell 43. Procentuell fördelning av handlagda brottsmisstankar per brottskategori efter kön och ålder, 2023.

	Samtliga 15–20 år	Samtliga 21 år och äldre	Kvinnor 15–20 år	Kvinnor 21 år och äldre	Män 15–20 år	Män 21 år och äldre
Brott mot person	24	26	23	23	24	27
Stöld- och tillgreppsbrott	11	10	21	12	9	9
Bedrägeri	7	8	9	11	6	7
Skadegörelse	3	2	3	2	3	2
Trafikbrott	8	9	6	5	9	10
Narkotikabrott	30	18	22	12	32	19

Brottsmisstankarna mot män och pojkar 2023 följde i stort samma fördelning efter ålder och brottskategori som den för samtliga personer. Även de handlagda brottsmisstankarna mot kvinnor och flickor följde ett liknande mönster. Brottskategorin stöld- och tillgreppsbrott skiljde sig däremot åt från fördelningen för samtliga. Bland handlagda brottsmisstankar mot kvinnor var nämligen andelen brottsmisstankar mot unga (21 %) nästan dubbelt så stor som den för vuxna (12 %), medan den var lika stor för unga män respektive vuxna män (9 %).

Regionala resultat

I det här avsnittet redovisas resultaten från statistiken över handlagda brottsmisstankar i respektive region⁹. År 2023 handlades 26 procent av hela landets brottsmisstankar i region Stockholm, och det är den region där flest brottsmisstankar handlades under året. Andra regioner där många brottsmisstankar handlades var Syd och Väst. Mindre andelar handlades i regionerna Öst, Mitt, Nord och Bergslagen. Fördelningen av brottsmisstankar mot kvinnor och män var i stort densamma i samtliga regioner.

Observera att antalet handlagda brottsmisstankar i de olika regionerna påverkas av olika faktorer som kan variera mellan regionerna, till exempel urbaniseringsgrad, trafikflöden och knutpunkter för kommunikation, vilket påverkar inflödet av anmälda brott och den typ av brottsmisstankar som

⁹ Sedan den 1 januari 2015 är Polismyndigheten indelad i sju polisregioner i stället för som tidigare 21 länspolismyndigheter. Det innebär att statistiken över handlagda brottsmisstankar från och med 2015 utgår från polisregionerna. För mer information, se avsnittet *Regional fördelning* i kapitlet *Beskrivning av statistiken*.

handläggs i de olika regionerna. Vidare kan en region ha funktioner med ett nationellt upptagningsområde, vilket innebär att regionen till viss del även handlägger misstankar om brott som begåtts i andra regioner.

Tabell 44. Antal handlagda brottsmisstankar efter handläggande region, 2023.

Region	Samtliga	Procent	Kvinnor	Procent	Män	Procent
Hela landet	544 239	100	110 418	100	433 178	100
Region Nord	44 134	8	8 757	8	35 229	8
Region Mitt	57 874	11	12 657	11	45 194	10
Region Stockholm	139 789	26	27 260	25	112 296	26
Region Öst	63 162	12	12 860	12	50 260	12
Region Väst	93 192	17	18 950	17	74 179	17
Region Syd	100 170	18	20 727	19	79 335	18
Region Bergslagen	45 918	8	9 207	8	36 685	8

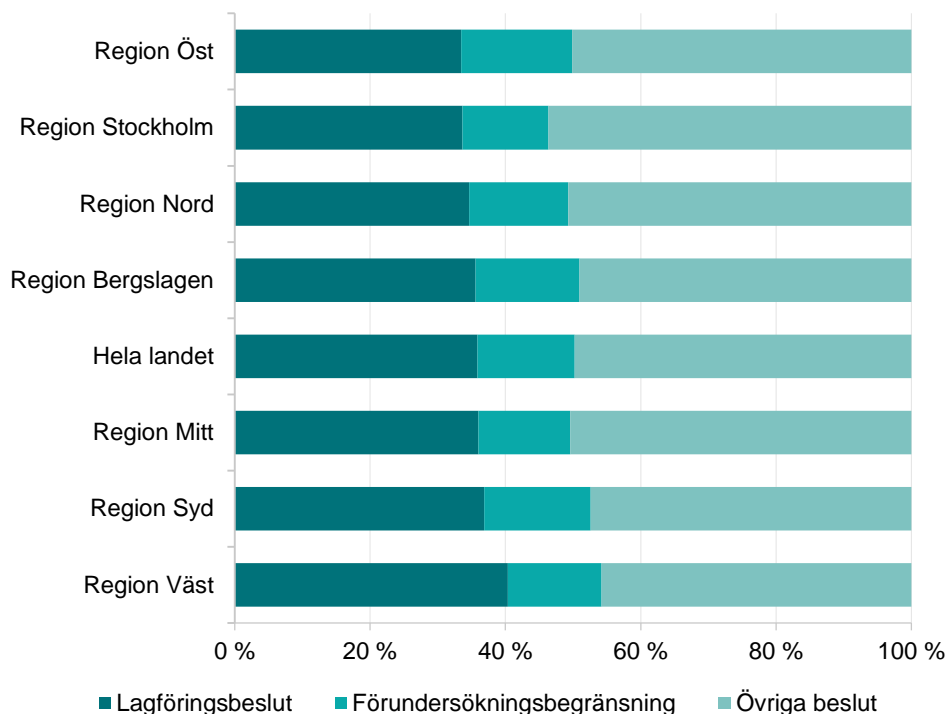
Typ av beslut i regionerna

Andelen handlagda brottsmisstankar som ledde till ett lagföringsbeslut 2023 var störst i region Väst (40 %) och minst i region Öst (33 %). Jämfört med 2022 har andelen lagföringsbeslut minskat i region Nord, Mitt, Öst och Bergslagen. Samtidigt ökade andelen lagföringsbeslut i region Stockholm och Syd medan andelen var oförändrad i region Väst.

Andelen beslut om förundersökningsbegränsning låg på en relativt jämn nivå i regionerna, 13–16 procent. Jämfört med 2022 ökade andelen beslut om förundersökningsbegränsning i region Nord med 2 procentenheter medan det minskade med 1 procentenhet vardera i region Öst och Väst. Övriga regioner var oförändrade.

Andelen brottsmisstankar som handlagts med ett övrigt beslut minskade i region Stockholm och Syd med 2 respektive 1 procentenheter. I region Öst, Väst, och Bergslagen ökade andelen övriga beslut med 1–2 procentenheter. I region Nord och Mitt var andelen oförändrad jämfört med 2022.

Figur 43. Fördelning av olika handläggningsbeslut efter region, 2023.

Andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut efter brottskategori

Nedan redovisas andelen brottsmisstankar som resulterade i ett lagföringsbeslut 2023 i respektive region, totalt och indelat efter olika brottskategorier. Observera att andelen för mindre regioner och mindre kategorier av brott har större benägenhet att variera från år till år. Andelen kan också påverkas av om vissa typer av ärenden handläggs i specifika regioner. Ovanligt stora ärenden med många brottsmisstankar kan också påverka andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut under specifika år, både uppåt och nedåt, beroende på utfall. För mer information om kända stora ärenden, se avsnittet Jämförbarhet över tid i kapitlet Beskrivning av statistiken.

Region Väst och Bergslagen hade störst andel lagföringsbeslut (24 % vardera) för brottsmisstankar om brott mot person 2023, medan region Stockholm hade lägst andel med 17 procent. I de övriga regionerna var andelen lagföringsbeslut för brott mot person 19–21 procent. Jämfört med 2022 hade andelen lagföringsbeslut för brott mot person ökat i region Syd och minskat i Öst, Nord och Väst. I regionerna Mitt, Stockholm och Bergslagen var andelen oförändrad.

Region Väst och Stockholm hade störst andel lagföringsbeslut för brottsmisstankar om stöld- och tillgreppsbrott (52 % respektive 50 %). Region Nord och Bergslagen hade den lägsta andelen lagföringsbeslut med 39 procent vardera. I region Öst, Mitt och Syd varierade andelen lagföringsbeslut mellan 42 och 48 procent.

Andelen lagföringsbeslut för brottsmisstankar om bedrägeribrott var störst i region Bergslagen (25 %) och Nord (24 %), medan region Öst och Syd hade lägst andel med 13 respektive 14 procent. I resterande regioner var andelen 17–19 procent.

Region Nord och Väst var de regioner som hade störst andel (30% respektive 29 %) lagföringsbeslut för brottsmisstankar om skadegörelse. Andelen brottsmisstankar som resulterade i ett lagföringsbeslut var lägst i region Mitt, Stockholm och Öst, med 21 procent per region.

Andelen lagföringsbeslut för brottsmisstankar om trafikbrott var högst i region Syd med 69 procent, och lägst i region Mitt (58 %). I resterande regioner var andelen 63–68 procent.

Andelen lagföringsbeslut för brottsmisstankar om narkotikabrott var högst i region Väst med 52 procent, och lägst i region Nord med 37 procent. I övriga regioner var andelen 39–46 procent.

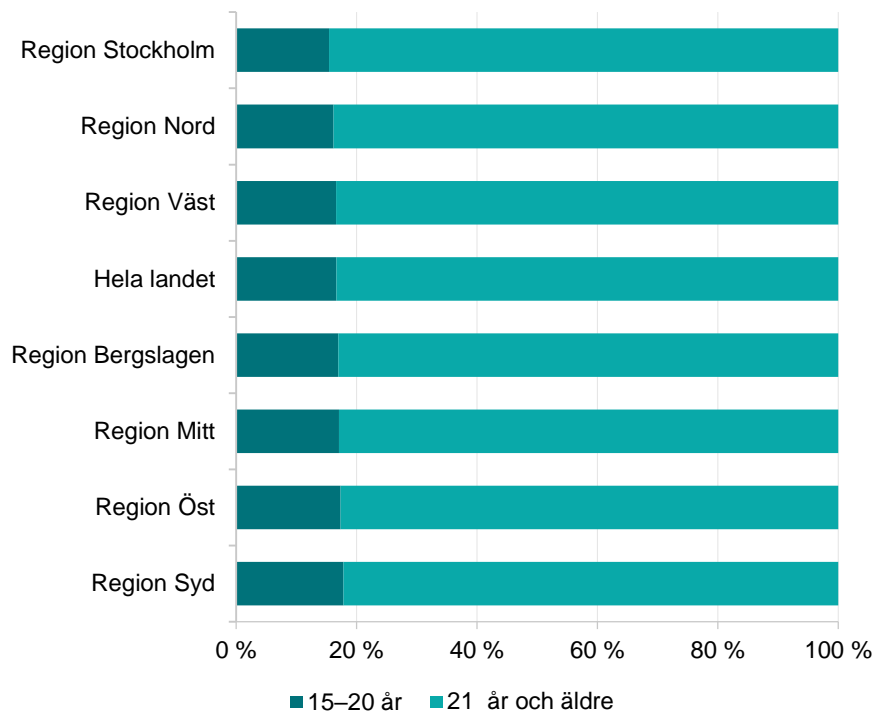
Tabell 45. Andel brottsmisstankar i olika brottskategorier som handlagts med ett lagföringsbeslut i de olika regionerna 2023 och utveckling i procentenheter sedan 2022.

Brottskategori	Hela landet %	Hela landet utv.	Nord %	Nord utv.	Mitt %	Mitt utv.	Stock %	Stock utv.	Öst %	Öst utv.	Väst %	Väst utv.	Syd %	Syd utv.	Bergsl %	Bergsl utv.
Samtliga brott	36	±0	35	-2	36	-1	34	+2	33	-1	40	±0	37	+1	36	-2
Brott mot person	20	±0	20	-1	20	±0	17	±0	19	-4	24	-1	21	+1	24	±0
Stöld- och tillgreppsbrott	47	+2	39	-2	42	-1	50	+2	45	+4	52	-7	48	+5	39	±0
Bedrägeri	18	-4	24	±0	17	-13	19	+1	13	-8	17	+1	14	-1	25	-2
Skadegörelse	24	-1	30	-1	21	-3	21	-1	21	-6	29	±0	23	-1	27	+1
Trafikbrott	65	-1	67	-2	58	-3	64	-1	63	-1	68	+1	69	+2	65	-1
Narkotikabrott	43	-1	37	-3	43	-3	40	-1	41	+1	52	±0	46	+1	39	-3

Andel unga och vuxna i regionerna

Variationerna mellan regionerna vad det gäller andelen handlagda brottsmisstankar mot unga var små. Högst var andelen i region Syd, med 18 procent. Lägst var andelen unga i region Stockholm med 15 procent, och i övriga regioner låg andelen unga på mellan 16 och 17 procent.

Figur 44. Fördelning av de handlagda brottsmisstankarna mot unga (15–20 år) och vuxna (21 år eller äldre) i de olika regionerna, 2023.

Beskrivning av statistiken

Från och med 2017 redovisas ny statistik över handlagda brottsmisstankar. Den nya statistiken är en revidering av den tidigare statistiken över brottsdeltaganden som ingick i statistiken över misstänkta personer. Revideringen utgör ett led i att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken. För en beskrivning av likheter och skillnader mellan den tidigare och den nya statistiken, se bilagan Ny statistik över handlagda brottsmisstankar i Kvalitetsdeklarationen för handlagda brottsmisstankar som du hittar på brå.se

Nedan följer en kortfattad beskrivning av statistiken. För en mer utförlig beskrivning, se statistikens Kvalitetsdeklaration.

Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att redovisa nivån och strukturen för handlagda brottsmisstankar över tid, liksom mått på de handlagda brottsmisstankar som lett till lagföring. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under referensperioden.

Det primära ändamålet med statistiken är att tillhandahålla en övergripande bild av handläggningen av brottsmisstankarna inom rättsväsendet, som kan användas för insyn i, granskning av och uppföljning av de brottsutredande myndigheternas verksamheter samt som underlag för utredningsverksamhet och forskning.

Statistikens innehåll

I statistiken över handlagda brottsmisstankar redovisas de brottsmisstankar som handlagts av polis, åklagare eller annan utredande myndighet under referensåret. Att en brottsmisstanke har handlagts innebär att polis eller åklagare har fattat ett beslut på brottsmisstanken som innebär att handläggningen avslutats. Besluten kan indelas i tre övergripande kategorier (se nedan).

Brottsmisstankar redovisas i statistiken när misstankegraden är skälig misstänkt eller högre. Brottsmisstankar som rör personer som inte är straffmyndiga (under 15 år) redovisas inte i statistiken.

Statistiska mått

I statistiken över handlagda brottsmisstankar används *antal* och *andel* som mått.

Variabler

Statistiken över handlagda brottsmisstankar redovisas efter följande variabler:

Ålder: Den misstänkta personens ålder vid brottstidpunkten.

Kön: Den misstänkta personens juridiska kön.

Brottstyp: Den typ av brott som brottsmisstanken avser.

Beslutstyp: Den typ av beslut som fattats på brottsmisstanken.

Region: Den region där den myndighet finns som fattat beslutet som avslutar handläggningen av brottsmisstanken. Indelningen följer Polismyndighetens och Åklagarmyndighetens regionala indelning.

Kategorisering av brott

Brottsredovisningen omfattar samma brottstyper som i statistiken över anmälda brott, handlagda brott och misstänkta personer. Kategoriseringen utgår från olika brottskoder (se avsnittet Kategorisering av brott i statistikrapporten [Anmälda brott](#)).

Kategorisering av beslut på brottsmisstankar

De handlagda brottsmisstankarna kategoriseras efter vilken typ av beslut som fattats. Brottsmisstankarna redovisas i tre kategorier: brottsmisstankar med lagföringsbeslut, förundersökningsbegränsade brottsmisstankar och övriga handlagda brottsmisstankar.

Brottsmisstankar med lagföringsbeslut är brottsmisstankar där åklagare fattat beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse eller straffvarning.

Förundersökningsbegränsade brottsmisstankar är handlagda brottsmisstankar där beslut har fattats om att begränsa brottsutredningen till de mest väsentliga delarna. Förundersökningsbegränsning innebär att någon förundersökning för brottsmisstanken inte behöver inledas eller att en inledd förundersökning får läggas ned. Beslut om förundersökningsbegränsning kan fattas om åklagare, eller i vissa fall polis, bedömer att det inte skulle få någon eller bara liten betydelse för straffet. Syftet med förundersökningsbegränsning är att tillgängliga utredningsresurser ska kunna användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt.

Övriga handlagda brottsmisstankar avser brottsmisstankar där beslut fattats som avslutar handläggningen av en brottsmisstanke, men som inte

är ett lagföringsbeslut eller beslut om förundersökningsbegränsning. Här ingår exempelvis beslut som innebär att en utredning läggs ner eller att en förundersökning inte inleds. Sådana beslut kan fattas av olika skäl, till exempel för att gärningen inte faller under allmänt åtal, för att gärningspersonen är avliden eller för att det inte går att bevisa att den misstänkta personen gjort sig skyldig till brott.

Att de övriga typerna av beslut inte särredovisas, utan redovisas sammantaget i en övrigt-kategori, beror på att en mer detaljerad indelning av dessa beslut inte kan göras med tillräcklig kvalitet. Skälet till det är främst att beslutstyperna på den mest detaljerade nivån (motiveringsnivån) även omfattar ospecificerade beslut (så kallade övrigt/annat- beslutskoder). Tidigare studier har visat att ospecificerade beslut dessutom kan innehålla beslut som skulle kunna anges med en specificerad beslutskod, vilket innebär att resultatet av de enskilda beslutskoderna riskerar att bli missvisande till både nivå och fördelning. Det innebär tolkningssvårigheter, i synnerhet om användningen av de specificerade besluten förändras över tid eller varierar regionalt, när utvecklingen över tid studeras eller regioner jämförs.

Regional fördelning

Statistiken över handlagda brottsmisstankar redovisas för hela landet och per region. Redovisningen efter region är baserad på de utredande myndigheternas geografiska indelning, som infördes den 1 januari 2015 i samband med Polismyndighetens nya organisation. Omorganisationen innebar att de tidigare 21 länspolismyndigheterna slogs ihop till en polismyndighet, indelad i sju regioner. Åklagarmyndigheten anpassade samtidigt sin organisation till motsvarande områden. I figur 45 redovisas de nya regionerna, och i tabell 46 anges de län som ingår i respektive region och befolkningmängden i regionerna.

Figur 45. Karta över Sverige som visar polisregionernas geografiska indelning.

Tabell 46. Regionindelning från och med 2015, med de län som ingår i respektive region, samt befolkningsmängden 2023.

Region	Län	Befolkningsmängd 2023
Region Nord	Jämtlands, Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands	901 929
Region Mitt	Gävleborgs, Uppsala, Västmanlands	971 044
Region Stockholm	Stockholms, Gotlands	2 515 850
Region Öst	Jönköpings, Södermanlands, Östergötlands	1 143 098
Region Väst	Hallands, Västra Götaland	2 110 762
Region Syd	Kalmars, Blekinge, Kronobergs, Skåne	2 030 107
Region Bergslagen	Dalarnas, Värmland, Örebro	878 917

Insamling och bearbetning

Statistiken över handlagda brottsmisstankar baseras på uppgifter som registreras i Polismyndighetens, Tullverkets och Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem. Även uppgifter från Kustbevakningen, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket ligger till grund för statistiken.

De beslut som Polismyndigheten fattar för att avsluta ett ärende registreras i ärendehanteringssystemet Durtvå och levereras sedan till Brå. Även uppgifter från Kustbevakningen registreras i Polismyndighetens system. Åklagaren registrerar uppgifter om brottsmisstankar i sitt ärendehanteringssystem (Cåbra). Där registreras också uppgifter från Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket. Uppgifterna levereras till Brå. Uppgifter från Tullverket skickas separat till Brå.

Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik. Bland annat sker validering mot XML-scheman redan vid inläsning av materialet i Brås databas. Vidare genomförs en rad olika kontroller av de elektroniskt överförda transaktionerna. Bland annat kontrolleras att informationen är angiven med rätt format och att innehållet i övrigt är giltigt enligt gemensamma informationsstrukturer inom rättsväsendet och i övrigt är rimligt. Vidare kontrolleras att objekten på ett logiskt sätt följer verksamhetsflödena och att relationerna dem emellan är korrekta. Därutöver görs antalskontroller av transaktionerna för att upptäcka om transaktioner saknas. Eventuella felaktigheter justeras, ibland genom kontakt med uppgiftslämnarna. När materialet är färdigkontrollerat förs det över till statistikdatabasen för långtidslagring. Därefter görs en slutlig kontroll av att statistiken överensstämmer och är rimlig efter att statistiktabellerna har framställts.

Jämförbarhet över tid

Vid tolkning av utvecklingen måste hänsyn tas till att antalet gärningspersoner som anträffas och identifieras av Polismyndigheten och andra brottsutredande myndigheter kan förändras över tid, och därmed också antalet brottsmisstankar. Möjligheten att identifiera och knyta en gärningsperson till brottet varierar, bland annat beroende på brottstypen och på de brottsutredande myndigheternas prioriteringar.

Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år, vilket är viktigt att känna till vid jämförelser över tid. Det finns även andra faktorer som påverkar jämförbarheten och tolkningen av statistiken. Nedan följer kända fall av stora ärenden respektive tekniska förändringar som är

bra att känna till vid tolkningen av statistiken över handlagda brottsmisstankar.

Påverkan av stora ärenden

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brottsmisstankar kan ge upphov till märkbara förändringar mellan olika år i statistiken över handlagda brottsmisstankar, i synnerhet när det gäller brottskategorier eller redovisningsområden där nivån vanligtvis är relativt låg.

Enstaka stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid och osäkerhet kring om en förändring är generell eller inte. Stora ärenden är ovanliga, men bör tas hänsyn till vid tolkningen av statistiken. Med stora avses här generellt sett ärenden som omfattar minst 100 brottsmisstankar av samma brottstyp och samma beslut som avslutar handläggningen.

Brå har endast möjlighet att identifiera stora ärenden i de fall brottsmisstankarna har registrerats under samma ärendenummer. Det kan dock förekomma att brottsmisstankar som ingår i samma ärende registreras under två eller fler ärendenummer, så att brottsmisstankarna sammantaget uppnår gränsen för ett stort ärende men inte var för sig.

I tabell 47–48 följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats under de senaste två åren, i kronologiskt fallande ordning. Identifierade stora ärenden för tidigare år finns dokumenterade i *Kvalitetsdeklarationen om statistiken över handlagda brottsmisstankar*, www.bra.se.

Tabell 47. Sammanställning av stora ärenden som påverkar statistiken 2023.

År	Antal ärenden	Brottstyp (Brottskategori)	Region	Antal handlagda brottsmisstankar (cirka)	Lagföringsbeslut
2023	1	Övrigt bedrägeri (9 kap. BrB)	Väst	410	Nej
2023	1	Grovt skattebrott (Skattebrottslagen)	Öst	400	Nej
2023	2	Grovt bidragsbrott (Bidragsbrottslagen)	Väst	250, 190	Ja
2023	1	Stöld utan inbrott från fabrik, lager, verkstad (8 kap. BrB)	Öst	245	Ja

År	Antal ärenden	Brottstyp (Brottskategori)	Region	Antal handlagda brottsmisstankar (cirka)	Lagföringsbeslut
2023	1	Stöld utan inbrott från fabrik, lager, verkstad (8 kap. BrB)	Syd	225	Ja
2023	1	Hot mot tjänsteman, förgripelse mot tjänsteman (17 kap. BrB)	Öst	170	Nej
2023	1	Grovt bidragsbrott (Bidragsbrottslagen)	Nord	165	Ja
2023	1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Öst	160	Ja
2023	1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Syd	150	Ja
2023	1	Bidragsbrott (Bidragsbrottslagen)	Mitt	145	Ja
2023	2	Grovt skattebrott (Skattebrottslagen)	Stockholm	140	Nej
2023	1	Trolöshet mot huvudman (10 kap. BrB)	Nord	135	Ja
2023	1	Identitetsbedrägeri (9 kap. BrB)	Bergslagen	135	Ja
2023	1	Grovt bidragsbrott (Bidragsbrottslagen)	Syd	130	Ja
2023	1	Investeringsbedrägeri (9 kap. BrB)	Syd	130	Ja
2023	1	Grovt skattebrott (Skattebrottslagen)	Stockholm	120	Ja
2023	1	Bidragsbrott (Bidragsbrottslagen)	Stockholm	110	Ja
2023	1	Förskingring och annan trolöshet (10 kap. BrB)	Syd	110	Nej

År	Antal ärenden	Brottstyp (Brottskategori)	Region	Antal handlagda brottsmisstankar (cirka)	Lagföringsbeslut
2023	1	Grovt bidragsbrott (Bidragsbrottlagen)	Stockholm	110	Nej
2023	1	Trolöshet mot huvudman (10 kap. BrB)	Öst	100	Ja
2023	1	Skattebrott, skatteförseelse (Skattebrottslagen)	Väst	100	Nej
2023	1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Syd	100	Ja

Tabell 48. Sammanställning av stora ärenden som påverkar statistiken 2022.

År	Antal ärenden	Brottstyp (Brottskategori)	Region	Antal handlagda brottsmisstankar (cirka)	Lagföringsbeslut
2022	1	Kortbedrägeri (9 kap. BrB)	Mitt	160	Ja
2022	1	Bidragsbrott (Bidragsbrottlagen)	Mitt	140	Ja
2022	2	Dataintrång (4 kap. BrB)	Stockholm	105, 110	Ja
2022	1	Artskyddsbrott (Brott mot miljöbalken)	Stockholm	115	Nej
2022	1	Övrigt bedrägeri (9 kap. BrB)	Öst	130	Ja
2022	1	Våldtäkt mot flicka under 15 år (6 kap. BrB)	Öst	500	Ja
2022	1	Övrigt bedrägeri (9 kap. BrB)	Väst	160	Ja
2022	1	Grovt skattebrott (Brott mot skattebrottslagen)	Väst	120	Nej

År	Antal ärenden	Brottstyp (Brottskategori)	Region	Antal handlagda brottsmisstankar (cirka)	Lagföringsbeslut
2022	2	Övrigt bedrägeri (9 kap. BrB)	Syd	110, 140	Nej
2022	2	Bidragsbrott (Bidragsbrottlagen)	Syd	170, 170	Ja
2022	3	Grov smuggling, alkohol eller tobaksvaror (Brott mot smugglingslagen)	Syd	110–340	Ja
2022	1	Trolöshet mot huvudman (10 kap. BrB)	Syd	115	Nej
2022	1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Syd	160	Ja
2022	5	Övrigt bedrägeri (9 kap. BrB)	Bergslagen	130	Ja

Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar

Nedan följer en sammanställning av olika metodförändringar samt systemtekniska, lagstiftningsmässiga och andra eventuella förändringar sedan 2014, som i olika utsträckning har påverkat statistiken över handlagda brottsmisstankar. Förändringarna bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i kronologiskt fallande ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas fristående, oberoende av varandra. Den som är intresserad av ett specifikt år kan gå direkt till det relevanta stycket. Förändringar som inträffade före 2012 finns dokumenterade i Kvalitetsdeklarationen över statistiken om handlagda brottsmisstankar.

Förändringar år 2023

Sättet att samla in data från Tullverket förändrades

Under 2023 har Brå förändrat sättet att samla in data från Tullverket, vilket kommer ge en bättre kvalitet i statistiken, dock har det under en övergångsperiod inneburit ett visst bortfall för brotten som Tullverket hanterar. Det gäller främst Smugglingsbrott/olovlig in- och utförsel (ej narkotika), Narkotikasmuggling, Vapensmuggling, Smuggling av explosiv

vara, Tullbrott och vårdslös tullredovisning, Olovlig befattning med smuggelgods samt brott mot Lagen om punktskattekontroll. Bortfallet påverkar framförallt statistiken under september 2023, men ett visst bortfall kan även förekomma under oktober till december 2023. Den nya insamlingsmetoden har samtidigt inneburit en mer komplett information om anmälda brott jämfört med tidigare, vilket kan innebära att fler anmälda brott kommer med i statistiken. Det är dock svårt att avgöra vilka eventuella effekter den nya insamlingsmetoden haft. Statistiken över anmälda tullbrott perioden september-december 2023 är således inte jämförbar med tidigare år.

Förändringar år 2020

Covidpandemins påverkan på statistiken

Under första kvartalet 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Pandemin har påverkat samhället sedan dess. Den har i olika skeden inneburit att regler och rekommendationer om social distansering har införts, vilket har lett till minskad rörelse och aktivitet i samhället. Det i sin tur har påverkat den anmälda brottsligheten. Framför allt har minskningar av anmälda brott som vanligtvis sker i det offentliga rummet kopplats samman med pandemin. Det gäller till exempel misshandel av obekant, personrån, fickstöld och stöld från restauranger, biografier, nöjes- och samlingslokaler och idrottsanläggningar. Pandemin har även påverkat de brottsutredande myndigheternas verksamhet, vilket i vissa fall inneburit förändrade arbetssätt. För polisen har pandemin även inneburit ett minskat tryck på viss verksamhet, exempelvis kommenderingar till fotbollsmatcher och andra evenemang, vilket har frigjort resurser som tillfälligt har styrts om till bland annat yttre tjänst för ökad synlighet på gator och torg, och till arbete med att utreda brott. Den omfördelningen har troligtvis bidragit till ett ökat antal anmälda narkotikabrott, och även påverkat antalet anmälda skadegörelsebrott genom att många skadegörelsebrott kunde registreras under 2020, även de som härrör från tidigare perioder.

Förändringar år 2019

Juridisk informationsförsörjning (JIF) infördes

Under februari 2019 driftsatte polisen Juridisk informationsförsörjning (JIF). JIF infördes i polisens ärendehanteringssystem DurTvå och innebär till viss del ett ändrat arbetssätt för användarna av DurTvå. Bland annat ska både lagrum och brottskod uppges för alla brott som läggs in i anmälningar och ärenden, medan polisen tidigare endast har angett brottskod. Det ändrade arbetssättet skulle kunna påverka registreringen av brott och i

förlängningen statistiken över handlagda brott, och bör därför tas hänsyn till vid jämförelser som sträcker sig över tidpunkten för införandet. JIF togs fram inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet med Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Syftet med RIF är att genom en digitalt sammanlänkad rättskedja bland annat öka både effektiviteten och kvaliteten. I det arbetet är ett gemensamt system för den juridiska informationen en viktig del i kommunikationen mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och övriga rättsvårdande myndigheter.

Förändringar år 2017

Anmälda brott redovisas efter den utsattas kön

Från och med 2017 års slutliga statistik presenteras resultaten i sammanfattningen om anmälda brott mot person indelat efter den utsatta personens kön. Den utökade redovisningen är ett led i Brås handlingsplan för jämställdhetsintegrering, där ett övergripande effektmål är att kunna ge målgrupperna en mer fullödlig statistisk bild, som tydliggör skillnader och likheter mellan könen vad det gäller brott och utsatthet för brott.

Förändringar år 2016

Förtydligande av brottskoderna för misshandel i nära relation

I januari 2016 gjordes i polisens anmälningssystem ett förtydligande av namnen på brottskoderna för misshandel i nära relation kontra inte i nära relation (koderna 9349–9356). Begreppet i nära relation definierades då som ”är eller har varit gifta, sammanboende eller har gemensamma barn”. Vid en tidigare kvalitetsstudie från Brå (Kvalitetsstudie 1. Användningen av brottskoder) hade det framkommit att brottskoderna i fråga till viss del överanvändes, eftersom de även användes för andra typer av nära relationer, exempelvis mellan syskon eller mellan föräldrar och deras vuxna barn. Åtgärden genomfördes alltså i syfte att förtydliga vad som ska omfattas av brottskoderna, så att anmälda misshandelsbrott kodas korrekt när de registreras. Efter förtydligandet av brottskoderna är nivån på antalet anmälda misshandelsbrott i nära relation i snitt cirka 28 procent lägre än tidigare år (2012–2015). För mer information, se Kvalitetsstudie 1. Användningen av brottskoder på www.bra.se.

Förändringar år 2015

Förbättrad kvalitet på kommunnivå efter indelning i polisregioner

Från och med 2015, när de 21 länspolismyndigheterna omvandlades till en polismyndighet indelad i sju polisregioner, har kvaliteten förbättrats på statistiken över anmälda brott på kommunnivå, beroende på ett minskat bortfall för uppgiften om brottsplatskommun. När kommunen redovisas

som okänd kan det bero på att den uppgiften saknas helt (exempelvis på grund av att brottet inte sker på en fysisk plats) eller på att den angivna brottsplatsen finns i en kommun utanför det ”område” där brottet handläggs. Från och med 2015 handläggs ärendena av regionen, i stället för som tidigare för länet, och eftersom regionerna är större än länen ger det ett minskat bortfall för uppgiften om kommun. Vid jämförelser av olika brottstyper mellan 2015 och tidigare år i kommunerna kan därmed eventuella ökningarna helt eller delvis bero på ett lägre bortfall av kommunuppgift. Det bör tas hänsyn till vid tolkning av statistiken. I regionerna har vissa brottskategorier särskilt påverkats av det lägre bortfallet. För resterande brottskategorier har påverkan varit lägre eller till och med obefintlig. I tabell 49 visas skillnaden i antalet brott med okänd kommun 2015 jämfört med om statistiken fortsatt hade redovisats på länspolismyndighet i stället för på polisregion. De två regioner vars kvalitet på kommunredovisning har förbättrats mest är region Nord och region Öst. Exempelvis har okänd kommun vad det gäller brott mot trafikbrottslagen minskat med 91 procent i region Öst och med 80 procent i region Nord. I region Stockholm är påverkan försumbar; där har bortfallet minskat med 1 procent. I övriga regioner har bortfallet minskat med mellan 4 och 6 procent totalt sett.

Tabell 49. Förändringen i antalet brott med okänd kommun i statistiken 2015, jämfört med det tidigare sättet att redovisa, totalt och för de brottskategorier som har påverkats mest. Inom parentes anges minskningen av brott med okänd kommun i andelar för respektive brottskategori.

Region	Totalt	Brott mot liv och hälsa (BrB 3 kap.)	Brott mot trafikbrottslagen	Brott mot narkotikabrottslagen	Brott mot miljöbalken	Brott mot skattebrottslagen
Nord	-3 000 (-18 %)	- 210 (-48 %)	-1 080 (-80 %)	-244 (-23 %)	-203 (-59 %)	-437 (-49 %)
Mitt	-1 230 (-6 %)	-146 (-31 %)	-276 (-42 %)	-224 (-28 %)	-130 (-70 %)	0 -
Stockholm	-439 (-1 %)	-30 (-2 %)	-15 (-3 %)	-8 (-1 %)	-15 (-3 %)	-48 (-1 %)
Öst	-6 070 (-22 %)	-170 (-36 %)	-3 880 (-91 %)	-745 (-46 %)	-335 (-85 %)	-232 (-15 %)
Väst	-1 620 (-4 %)	-106 (-22 %)	-555 (-58 %)	-112 (-22 %)	-141 (-47 %)	-148 (-7 %)
Syd	-2 280 (-5 %)	-190 (-23 %)	-510 (-42 %)	-225 (-24 %)	-240 (-65 %)	-201 (-32 %)
Bergslagen	-1 170 (-5 %)	-110 (-24 %)	-392 (-36 %)	-82 (-9 %)	-84 (-63 %)	0 -

Polismyndighetens omorganisation

Den 1 januari 2015 bildades den nya Polismyndigheten, som ersätter de tidigare 21 länspolismyndigheterna och är indelad i sju polisregioner.

Förändringar 2014

Definitionen av kontaktförbud förändras

I april 2014 förändrades definitionen av antalet utfärdade kontaktförbud. Antalet utfärdade kontaktförbud är en uppgift som Brå samlar in från Åklagarmyndigheten. Från och med april 2014 räknas de initialt utfärdade kontaktförbuden och eventuella förlängningar av samma kontaktförbud separat. Det gör det möjligt att både särredovisa enbart initialt utfärdade kontaktförbud och att redovisa samtliga utfärdade kontaktförbud inklusive eventuella förlängningar. I tidigare redovisningar, från 2008 till och med mars 2014, ingick de kontaktförbud som utfärdades initialt eller förlängdes under redovisningsåret. Varje kontaktförbud räknades endast en gång, oavsett om det hade förlängts eller inte.

Polisens ärendehanteringssystem Pust avvecklas

I juni 2014 påbörjades avvecklingen av polisens ärendehanteringssystem

Pust, och systemet stängdes därmed för nyregistrering av brott. Efter stängningen ska alla nya brott registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under 2013–2014, det gäller ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) och trafikbrott såsom rattfylleribrott och olovlig körning.

Brottskoderna för smitningsbrott förändras

Från och med juni 2013 registrerar polisen smitning från parkeringskada (trafikförordningen [1998:1276] 2 kap. 8 § 2 st. och 14 kap. 3 § 1 p. a) med brottskoden 3006 i stället för med brottskoden för övriga bötesbrott 9001. Brottskod 3006 användes tidigare, i enlighet med Brås instruktioner, endast för allvarigare smitningsbrott (trafikbrottslagen [1951:649] 5 § 1 st.). Brottskod 9001, som är den kod som borde användas för lindrigare smitningsbrott enligt gällande instruktioner, inräknas inte i den officiella brottsstatistiken, och den utvidgade tillämpningen av brottskod 3006 har således medfört en ökning av smitningsbrotten i statistiken över anmälda brott. Brå kan inte avgöra hur stor del av de registrerade smitningsbrotten som hör till respektive lagrum. Förändringen innebär att varken anmälda brott vad det gäller brottstypen smitningsbrott eller brottskategorin trafikbrott under första halvåret 2014 kan jämföras med tidigare eller senare perioder.

Polisens ärendehanteringssystem Siebel-Pust ersätter systemet Pust

Under februari 2013 driftsätte polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust), som ersatte det tidigare ärendehanteringssystemet Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vissa brister vid driftsättningen, vilket innebar att det inledningsvis användes i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå samarbetade med polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Siebel-Pust utgjorde kan ha gett effekter som är svåra att överblicka. En generell rekommendation är att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Siebel-Pust under 2013–2014, det gäller ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) och trafikbrott såsom rattfylleribrott och olovlig körning.

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser.

Brottsförebyggande rådet/National Council for Crime Prevention

Box 1386/Tegnérgatan 23, SE-111 93 STOCKHOLM

Tel +46 (0) 8 527 58 400, registrator@bra.se, www.bra.se

urn:nbn:se:bra-1166